

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

22 noiembrie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, declarate de avocatul Gîlcă Ilie în numele inculpatei Timofti Dina și inculpata, avocatul Munteanu Petru în numele inculpatului Lungu Nicolae și inculpat, avocatul Gafton Vasile în numele inculpatului Iuteș Gheorghe și inculpat, avocatul Frunză Iurie în numele inculpatului Dubrovschi Anatolie în cauza penală în privința lui

Timofti Dina Efim, născută la 16 aprilie 1965, originară din s.Olișcani, r-nul Șoldănești, domiciliat în mun.Chișinău, str.Alecu Russo 18, ap.5,

Lungu Nicolae Ion, născut la 22 noiembrie 1952, originar din or.Râșcani, domiciliat în mun.Chișinău, str.Sihastrului 50/A,

Iuteș Gheorghe Tudor, născut la 21 august 1954, originar din s.Bălceana, r-nul Hîncești, domiciliat în mun.Chișinău, str.N.Costin 55/1, ap.8

și

Dubrovschi Anatolie Dumitru, născut la 26 ianuarie 1953, originar din s.Volintin, r-nul Ștefan Vodă, domiciliat în mun.Chișinău, str-la Studenților 11/2, ap.57.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 18.07.2012 - 31.01.2014;
2. Instanța de apel: 20.02.2014 - 20.10.2014;
14.08.2015 - 07.04.2015;
3. Instanța de recurs: 11.02.2015 - 23.06.2015;
08.06.2016 - 22.11.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 31 ianuarie 2014, Dubrovschi Anatolie, Iuteș Gheorghe, Lungu Nicolae învinuți în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal și Timofti Dina învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute la art.42 alin.(5), 328 alin.(3) lit.d) Cod penal, au fost achitați, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței Dubrovschi Anatolie, Iuteș Gheorghe, Lungu Nicolae și Timofti Dina, au fost învinuiți:

Dubrovschi Anatolie, pentru faptul că, în perioada 01 ianuarie 2008 - 08 februarie 2010, activînd în calitate de director al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr.67-P din 31.10.2006 al Aparatului Guvernului Republicii Moldova - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului Republicii Moldova, deținînd funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011 în vigoare la 03.02.2012, privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada 01.01.2008 - 08.02.2010, Dubrovschi Anatolie, deținînd funcția de director al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, contrar prevederilor art.165/1 din Codul muncii, care stipulează că, „angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău, sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct.1 al capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct.2 al capitolului IV - „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase”, a acordat ajutor material contrar prevederilor menționate personalului de conducere și angajaților întreprinderii ÎS Complexul „Casa Presei” în sumă totală de **905 289,53 lei** (inclusiv pentru anul 2008 - 392 994,40 lei; pentru anul 2009 - 501 225,13 lei; anul 2010 - 11 070 lei).

Tot el, Dubrovschi Anatolie, se învinuiește în faptul că, în perioada 01 ianuarie 2008 - 08 februarie 2010, contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolul II din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, care prevăd că indicii, mărimea și termenele premiei conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, ilegal a acordat (fără acordul fondatorului) premii personalului de conducere, adică pentru sine în suma de 81 33,17 lei și contabilului-șef, Timofti Dina, în sumă 86 254,02 lei, ceea ce a contribuit la cauzarea unui prejudiciu statului în sumă totală de **168 187,19 lei**.

Iuteș Gheorghe se învinuiește de faptul că, în perioada 13 aprilie 2010 - 31 decembrie 2010, activînd în calitate de director al întreprinderii de Stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr.215-P din 13.04.2010 al Aparatului

Guvernului Republicii Moldova - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului Republicii Moldova, precum și a Contractului individual de muncă nr.13 din 13.04.2010 între Fondator și administratorul ÎS Complexul „Casa Presei”, deținând funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012, privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada 13 aprilie 2010 - 31 decembrie 2010, Iuteș Gheorghe, deținând funcția de director al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, acționând de comun acord cu contabilul-șef al ÎS „Casa Presei”, Timofti Dina, contrar prevederilor art.165/1 din Codul muncii, care stipulează că „angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv a întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău, sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct. 1 al capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct.2 al capitolului IV - „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată, și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase”, a acordat ajutor material contrar prevederilor menționate personalului de conducere și angajaților întreprinderii ÎS Complexul „Casa Presei” în sumă totală de **481 132,96 lei**.

Tot el, Iuteș Gheorghe, se învinuiește că în perioada 13 aprilie 2010 - 31 decembrie 2010, acționând de comun acord cu contabilul-șef al ÎS „Casa Presei”, Timofti Dina, contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolul II din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, care prevăd că indicii, mărimea și termenele premiei conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, ilegal a acordat (fără acordul fondatorului) premii personalului de conducere, adică pentru sine în suma de **12 837 lei** și contabilului-șef, Timofti Dina, în sumă **20 775,8 lei**, ceea ce a contribuit la cauzarea unui prejudiciu statului în sumă totală de **33 612,8 lei**.

Prin acțiunile sale infracționale Iuteș Gheorghe, depășind limitele drepturilor și obligațiilor cu care era împuternicit în baza prevederilor legale, în calitatea sa de director al ÎS Complexul „Casa Presei” stabilite anterior, precum și contrar art.8 lit.a) din Legea nr.146 din 16.06.1994 cu privire la întreprinderea de stat cu atribuții de conducere a activității

întreprinderii și asigurarea funcționării ei eficiente, precum și conform literei j) al aceluiași articol, poartă răspundere materială pentru neexecutarea sau executarea necalitativă a obligațiilor stabilite în contract, fiind obligatoriu pentru orice persoană care deținea funcția de director al întreprinderii de stat conform prevederilor art.3 alin.(2) din Legea nr.780 din 27.12.2001 cu privire la actele legislative, a provocat urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu în sumă de **514 745,8 lei**.

Lungu Nicolae, pentru faptul că, în perioada 05.02.2010 - 13.04.2010, activînd în calitate de director al întreprinderii de Stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr. 27-P din 05.02.2010, al Aparatului Guvernului Republicii Moldova - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului Republicii Moldova, deținînd funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011 în vigoare la 03.02.2012 privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada 05 februarie 2010 - 13 aprilie 2010, Lungu Nicolae, deținînd funcția de director al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, acționînd de comun acord cu contabilul-șef al ÎS „Casa Presei”, Timofti Dina, contrar prevederilor art.165/1 din Codul muncii, care stipulează că, „angajatorul este în drept să acorde anual salariiților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv a întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău, sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct.1 capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că, „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct.2 al capitolului IV- „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase” a acordat ajutor material contrar prevederilor menționate personalului de conducere și angajaților întreprinderii ÎS Complexul „Casa Presei” în sumă totală de **59 655,50 lei**.

Tot el, în perioada 05.02.2010 - 13.04.2010, acționînd de comun acord cu contabilul-șef al ÎS „Casa Presei”, Timofti Dina, contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R. Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolului II din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, care prevăd că indicii, mărimea și termenele premierii conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, ilegal a acordat (fără acordul fondatorului) premii personalului

de conducere, adică pentru sine în sumă de **25 285,72 lei** și contabilului-șef, Timofti Dina, în sumă de **35 046 lei**, ceea ce a contribuit la cauzarea unui prejudiciu statului în sumă totală de **60 331,72 lei**.

Prin acțiunile sale infracționale, Lungu Nicolae, depășind limitele drepturilor și obligațiilor cu care era împuternicit în baza prevederilor legale, în calitatea sa de director al ÎS Complexul „Casa Presei”, a provocat urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu în sumă de **119 987,22 lei**.

Timofti Dina, i s-a înaintat învinuirea pentru faptul că, în perioada 01.01.2008 - 08.02.2010, activînd în calitate de contabil-șef al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr.30 din 16.07.2007 al Aparatului Guvernului Republicii Moldova - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului Republicii Moldova, deținînd funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011 în vigoare la 03.02.2012 privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a cooperat cu intenție cu directorul ÎS „Casa Presei”, Dubrovski Anatolie, prin aceasta contribuind la realizarea intenției infracționale a ultimului în calitate de complice, în următoarele circumstanțe:

În perioada 01.01.2008 - 08.02.2010, Timofti Dina, deținînd funcția de contabil-șef al ÎS Complexul „Casa Presei”, acționînd de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Dubrovski Anatolie, a executat ordine vădit ilegale emise de către ultimul, privind acordarea ajutoarelor materiale angajaților întreprinderii, pentru ultimul și pentru sine, în sumă totală de **905 289,53 lei** (inclusiv pentru anul 2008 - 392 994,40 lei; pentru anul 2009 - 501 225,13 lei; pentru anul 2010 - 11 070 lei), contrar prevederilor: art.165¹ din Codul muncii, care stipulează că, „angajatorul este în drept să acorde anual salariatilor ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv a întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău, sub nr. 116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct.1 al capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct.2 al capitolului IV - „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase”.

Tot ea, în perioada 01.01.2008 - 08.02.2010, acționînd de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Dubrovski Anatolie, a executat ordine vădit ilegale emise de către ultimul, privind acordarea premiilor care au fost emise contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolul II din Regulamentul „Cu privire la

remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” care prevăd că indicii, mărimea și termenele premiei conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; calculînd pentru sine, premii în suma de 86 254,02 lei și directorului Dubrovski Anatolie, în sumă de 81 933,17 lei, ceea ce a contribuit la cauzarea întreprinderii de stat a unui prejudiciu în sumă totală de **168 187,19 lei**.

Prin acțiunile sale infracționale Timofti Dina, a contribuit la realizarea intenției criminale a directorului ÎS Complexul „Casa Presei”, Dubrovski Anatolie în calitate de complice, deoarece emiterea dispozițiilor de plată intră în obligațiilor ei de serviciu, deci ea nu a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiile acordate prin lege, dar a contribuit la săvârșirea faptei respective de către directorul al ÎS Complexul „Casa Presei”. Astfel, provocînd urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu statului în sumă de **1 073 476,72 lei**.

Tot ea, se învinuiește că în perioada 13.04.2010 - 31.12.2010, activînd în calitate de contabil-șef al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr.30 din 16.07.2007, al directorului întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei” - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului Republicii Moldova, deținînd funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012 privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a cooperat cu intenție cu directorul ÎS „Casa Presei”, Iuteș Gheorghe, prin aceasta contribuind la realizarea intenției infracționale a ultimului în calitate de complice, în următoarele circumstanțe:

În perioada 13.04.2010 - 31.12.2010, Timofti Dina, deținînd funcția de contabil-șef al ÎS Complexul „Casa Presei”, acționînd de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Iuteș Gheorghe, a executat ordine vădit ilegale emise de către ultimul, privind acordarea ajutoarelor materiale angajaților întreprinderii, pentru acesta și pentru sine, în sumă totală de **481 132,96 Iei**, contrar prevederilor: art.165/1 din Codul muncii, care stipulează că „angajatorul este în drept să acorde anual salariatilor ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv a ÎS Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău, sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct. 11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct.1 al capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că, „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct. 2 al capitolului IV- „Alte remunerări” al aceluiași Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase”.

Tot ea, Timofti Dina, se învinuiește că în perioada 13.04.2010-31.12.2010, acționînd de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Iuteș Gheorghe, a executat ordine vădit

ilegale emise de către ultimul, privind acordarea premiilor care au fost emise contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolul II din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” care prevăd că indicii, mărimea și termenele premierii conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; calculînd pentru sine, premii în suma de **20 775,8 lei** și directorului Iuteș Gheorghe, în sumă de **12 837 lei**, ceea ce a contribuit la cauzarea întreprinderii de stat a unui prejudiciu în sumă totală de **33 612,8 lei**.

Prin acțiunile sale infracționale Timofti Dina, a contribuit la realizarea intenției criminale a directorului ÎS Complexul „Casa Presei”, Iuteș Gheorghe, în calitate de complice, deoarece emiterea dispozițiilor de plată intră în obligațiile ei de serviciu, deci ea nu a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiile acordate prin lege, dar a contribuit la săvîrșirea faptei respective de către directorul ÎS Complexul „Casa Presei” prin promiterea dinainte că îl va favoriza. Astfel, provocînd urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu statului în sumă totală de **514 745,8 lei**.

Tot ea, în perioada 05.02.2010 - 13.04.2010, activînd în calitate de contabil-șef al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr. 30 din 16.07.2007, al directorului ÎS Complexul „Casa Presei” - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului Republicii Moldova, deținînd funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011 în vigoare la 03.02.2012 privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a cooperat cu intenție cu directorul ÎS „Casa Presei”, Lungu Nicolae, prin aceasta contribuind la realizarea intenției infracționale a ultimului în calitate de complice, în următoarele circumstanțe:

În perioada 05.02.2010 - 13.04.2010, Timofti Dina, deținînd funcția de contabil-șef al ÎS Complexul „Casa Presei”, acționînd de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Lungu Nicolae, a executat ordine vădit ilegale emise de către ultimul, privind acordarea ajutoarelor materiale angajaților întreprinderii, pentru acesta și pentru sine, în sumă totală de **59 655,50 lei**, contrar prevederilor: art.165¹ din Codul muncii, care stipulează că „angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv a întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău, sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct.1 al capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediu anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct.2 al capitolului IV - „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată și anume „de a acorda în baza deciziei

adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase”.

Tot ea, Timofti Dina, în perioada 05.02.2010 - 13.04.2010, acționând de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Lungu Nicolae, a executat ordine vădit ilegale emise de către ultimul, privind acordarea premiilor care au fost emise contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolul II din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” care prevăd că indicii, mărimea și termenele premierii conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; calculând pentru sine, premii în suma de **35 046 lei** și directorului Lungu Nicolae, în sumă de **25 285,72 lei**, ceea ce a contribuit la cauzarea întreprinderii de stat a unui prejudiciu în sumă totală de **60 331,72 lei**.

Prin acțiunile sale infracționale Timofti Dina, a contribuit la realizarea intenției criminale a directorului ÎS Complexul „Casa Presei”, Lungu Nicolae, în calitate de complice, deoarece emiterea dispozițiilor de plată intră în obligațiile ei de serviciu, deci ea nu a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiile acordate prin lege, dar a contribuit la săvârșirea faptei respective de către directorul al ÎS Complexul „Casa Presei” prin promiterea dinainte că îl va favoriza. Astfel, provocând urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu în sumă de **119 987,22 lei**.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații A.Dubrovski, Gh.Iuteș, N.Lungu să fie recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal, la închisoare pe un termen de 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 2 ani, pentru fiecare, iar Timofti Dina să fie recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute la art.42 alin.(5), 328 lin.(3) lit.d) Cod penal, la închisoare pe un termen de 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 2 ani, invocând că instanța eronat și în contradicție cu probele cercetate a ajuns la concluzia că faptele inculpaților nu pot fi calificate drept abatere disciplinară, din motiv că ordonanțele de punere sub învinuire și rechizitoriile nu cuprind date exprese referitoare la atribuțiile inculpaților ca persoane publice, actul normativ care reglementează aceste atribuții, precum și inexistența unei fișe de post potrivit căreia inculpații urmau a se conduce în exercitarea atribuțiilor de serviciu, pe când fișele de post au fost anexate la materialele cauzei, cu excepția celei ale inculpatului Lungu Nicolae, care a fost angajat pe o perioadă de doar două luni, din care motiv nu i-a fost înmînată; acordarea ajutoarelor materiale salariaților ÎS „Casa Presei” fără a fi înaintată o cerere scrisă de către aceștia, constituie o încălcare a statutului întreprinderii, a contractului colectiv de muncă și a legislației în vigoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel din 20 octombrie 2014, apelul declarat a fost admis, casată total sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care:

Dubrovski Anatolie, Iuteș Gheorghe, Lungu Nicolae au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal, iar prin aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, li s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere sau de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării publice pe un termen de 3 ani, pentru fiecare, iar în

temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată pe un termen de probă de 3 ani, pentru fiecare.

Timofti Dina a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute la art.42 alin.(5), 328 lin.(3) lit.d) Cod penal, iar prin aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere sau de a exercita o anumită activitate în domeniul contabilității pe un termen de 2 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată pe un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța contencioasă.

4.1. Instanța de apel a constatat fapta inculpaților Dubrovschi Anatolie, Iuteș Gheorghe, Lungu Nicolae și Timofti Dina, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal și 42 alin.(5), 328 alin.(3) lit.d) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că, probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost cercetate suplimentar în cadrul judecării cauzei în instanța de apel, confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate lor, acțiunile lor corect fiind încadrate în prevederile art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal și 42 alin.(5), 328 alin.(3) lit.d) Cod penal, fiind bazate pe probele materiale din care fac parte procesele-verbale, ordinele emise, cît și concluziile reviziei economico-financiare tematice efectuate la ÎS Complexul „Casa Presei” din 09.12.2011 și întocmite de Direcția Generală Control și Revizie din cadrul CCCEC, în urma căreia fiind verificată corectitudinea și legalitatea acordării *ajutoarelor materiale*, achitate personalului de conducere și angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” în perioada 01.01.2008-31.12.2010, s-a stabilit că, în perioada de administrare a întreprinderii (01.01.2008-08.02.2010), directorul A.Dubrovschi, acționând de comun acord cu contabilă D.Timofti, contrar prevederilor legislației, a achitat ilegal *ajutoare materiale* angajaților în sumă de 905 289,53 lei; *acordării premiilor*, achitate personalului de conducere ÎS Complexul „Casa Presei” în perioada 01.01.2008-31.12.2010, s-a stabilit, că în perioada de administrare a întreprinderii (01.01.2008-08.02.2010), directorul A.Dubrovschi, acționând de comun acord cu contabilă D.Timofti, contrar prevederilor legislației, a achitat ilegal *premiile* personalului de conducere în sumă de 81 933,17 lei; *acordării ajutoarelor materiale*, achitate personalului de conducere și angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” în perioada 01.01.2008-31.12.2010, s-a stabilit, că în perioada de administrare a întreprinderii (08.02.2010-13.04.2010), administratorul N.Lungu, acționând de comun acord cu contabilă D.Timofti, contrar prevederilor legislației, a achitat ilegal *ajutoare materiale* angajaților în sumă de 67 373, 00 lei; *acordării premiilor*, achitate personalului de conducere Î.S. Complexul „Casa Presei” în perioada 01.01.2008-31.12.2010, s-a stabilit, că în perioada de administrare a întreprinderii (08.02.2010-13.04.2010), administratorul N.Lungu, acționând de comun acord cu contabilă D.Timofti, contrar prevederilor legislației, a achitat ilegal *premiile* personalului de conducere în sumă de 25 287,72 lei; *acordării ajutoarelor materiale*, achitate personalului de conducere și angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” în perioada 01.01.2008-31.12.2010, s-a stabilit, că în perioada de administrare a întreprinderii (13.04.2010-31.12.2010), administratorul Gh.Iuteș, acționând de comun acord cu contabilă D.Timofti, contrar prevederilor legislației, a achitat ilegal *ajutoare*

materiale angajaților în sumă de 481 132,96 lei; acordării premiilor, achitate personalului de conducere Î.S. Complexul „Casa Presei” în perioada 01.01.2008-31.12.2010, s-a stabilit, că în perioada de administrare a întreprinderii (13.04.2010-31.12.2010), administratorul Gh.Iuteș, acționând de comun acord cu contabilă D.Timofti, contrar prevederilor legislației, a achitat ilegal *premi* personalului de conducere în sumă de 20 775,80 lei.

Actul privind rezultatele reviziei economico-financiare tematice efectuate la ÎS Complexul „Casa Presei” din 09.12.2011, nu este combătut și coroborează cu celelalte probe prezentate în sprijinul învinuirii.

Astfel, conform pct.5 lit.b) din Anexa nr.2 „Suporturi la salariul de bază” și pct.11.5 al Contractului Colectiv de Muncă pentru perioada 2002-2005, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău sub nr.116 din 09.09.2002, angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiau de următoarele ajutoare materiale: anual la concediu; căsătoria salariatului; nașterea sau înfierea unui copil; decesul unei rude de gradul I.

Concomitent, conform pct.11.2 al Contractului colectiv de muncă, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului.

Reieșind din concluziile punctate de instanța de apel, s-a conchis asupra vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate, nefiind stabilite careva dubii care ar veni în contradicție cu aceasta.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsă, instanța de apel a luat în considerație prevederile din art.7, 61, 75, 90 Cod penal, ținând-se cont de circumstanțele cauzei, de persoana inculpaților, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților.

De asemenea, a fost reținut faptul că inculpații se caracterizează pozitiv, anterior nu au fost condamnați, circumstanțe agravante nu s-au stabilit, astfel fiind apreciată oportunitatea și rezonabilitatea stabilirii pedepsei prevăzute de lege - închisoare, cu aplicarea art.90 Cod penal.

Cu privire la acțiunea civilă înaintată, s-a apreciat că, conform art.219-221, 225 și 387 Cod de procedură penală, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite, se consideră oportună soluția privind admiterea, în principiu, a acțiunii civile, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

5. Împotriva deciziei au declarat recursuri ordinare:

- *procurorul* care, invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea individualizării pedepsei inculpaților, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată, pe motiv că instanța de apel a omis să se expună în decizia adoptată referitor la oportunitatea și temeiurile aplicării prevederilor art.79 Cod penal, fără a indica care circumstanțe excepționale au determinat instanța de a aplica o pedeapsă mai blândă decât minimul prevăzut de lege;

- *inculpatul Gh.Iuteș* care, invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea nevinovăției sale a invocat că, actul de revizie privind rezultatele economico-financiare tematice efectuate la ÎS „Casa Presei” nu corespund cerințelor Regulamentului cu privire la efectuarea reviziilor economico-financiare aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.253 din 10.03.2003, iar o asemenea probă nu poate fi admisă ca una pertinentă, obiectivă, utilă și admisibilă, or, reieșind din cuprinsul actului de revizie anexat la materialele cauzei penale, a fost constatat cu certitudine că acest act nu corespunde cerințelor actului normativ sus indicat, deoarece lipsește delimitarea concretă a activității fiecărui administrator în parte, inclusiv și a lui Gh.Iuteș, de unde rezultă că învinuirea înaintată nu este formulată clar, nefiind stabilită suma concretă care se pretinde a constitui un prejudiciu adus intereselor publice;

- *avocatul P.Munteanu în numele inculpatului N.Lungu și inculpatul care, invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii, susținând că acuzatorul de stat eronat a constatat în învinuirea înaintată pretinsul prejudiciu material considerabil cauzat intereselor publice, deoarece ÎS Complexul „Casa Presei” a efectuat transferuri la bugetul de stat în mărime de 30% din venitul net anual, potrivit Hotărârii Guvernului nr.985 din 2002, iar restul surselor rămânând la discreția întreprinderii; lipsește latura subiectivă și obiectivă a infracțiunii incriminate, întrucât inculpatul N.Lungu nu a acționat cu intenția de a aduce un oarecare prejudiciu intereselor publice, precum prevede dispoziția art.328 Cod penal;*

- *avocatul I.Gîlca în numele inculpatei D.Timofți care, invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, deoarece instanța de apel nu a motivat nici un aspect al acțiunilor de complicitate ale inculpatei, din contra, în decizie se constată că „ea nu a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege”, iar în asemenea situație instanța de apel nu era în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, deoarece aceasta este bazată pe presupuneri și comportă o doză înaltă de subiectivism, iar din învinuirea înaintată nu este clar care anume acțiuni întreprinse de D.Timofți au constituit complicitate, or aceasta executa ordinele directorilor de acordare a ajutoarelor materiale în baza ordinelor emise în acest sens. Prin urmare, potrivit jurisprudenței CtEDO, orice acuzație penală înaintată unei persoane trebuie să fie formulată clar, pe deplin, astfel încât aceasta din urmă să fie disponibilă de a-și pregăti o apărare pe cât se poate de eficientă;*

- *avocatul Iu.Frunză în numele inculpatului A.Dubrovski care, invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elemente infracțiunii, invocând că datele referitoare la sumele indicate în actul privind rezultatele reviziei economico-financiară, întocmit de DG Control și Revizie din cadrul CCCEC nu coincid, iar pe cale de consecință, învinuirea formulată inculpatului A.Dubrovski nu este una precisă, fiind incorectă și bazată pe grave încălcări procedurale; acordarea ajutoarelor materiale fără a fi prezentată o solicitare scrisă de către salariați, urmează a fi calificată ca o încălcare disciplinară, dar nicidecum drept o infracțiune prevăzută la art.328 Cod penal, precum a concluzionat instanța de apel, iar concluzia instanței asupra acțiunii civile este una incorectă, întrucât o asemenea acțiune nu a fost înaintată în cadrul nici unei ședințe de judecată.*

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 23 iunie 2015, au fost admise recursurile procurorului, a inculpatului Gh.Iuteș, a avocatului P.Munteanu în numele inculpatului N.Lungu și a inculpatului, a avocatului I.Gîlca în numele inculpatei D.Timofți și

a avocatului Iu.Frunză în numele inculpatului A.Dubrovski, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, pe motiv că instanța de apel nu a soluționat dacă pedeapsa a fost individualizată și, respectiv, just aplicată, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel, fiindcă la stabilirea pedepsei inculpaților pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență art.61 și 75 Cod penal, și nu a motivat soluția adoptată în partea aplicării prevederilor art.79 Cod penal, nu a argumentat care sunt circumstanțele excepționale ale cauzei, ce ar permite aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- Dubrovski Anatolie, Iuteș Gheorghe și Lungu Nicolae în baza art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal, la câte 6 ani închisoare, fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării publice pe un termen de 3 ani, fiecare;

- Timofți Dina în baza art.42 alin.(5), 328 alin.(3) lit.d) Cod penal, la 6 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării publice pe un termen de 3 ani.

Instanța de apel a constatat că **Dubrovski Anatolie**, în perioada 01 ianuarie 2008 -08 februarie 2010, activînd în calitate de director al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr.67-P din 31.10.2006 al Aparatului Guvernului R.Moldova - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului R.Moldova, deținînd funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012, privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada 01.01.2008 - 08.02.2010, Dubrovski Anatolie, deținînd funcția de director al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, contrar prevederilor art.165¹ din Codul muncii, care stipulează că „angajatorul este în drept să acorde anual salariilor ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct. 1 capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct.2 al capitolului IV - „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată, și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase” a acordat ajutor material contrar prevederilor menționate personalului

de conducere și angajaților întreprinderii ÎS Complexul „Casa Presei” în sumă totală de **905 289,53 lei** (inclusiv pentru anul 2008 - 392 994,40 lei; pentru anul 2009 - 501 225,13 lei; pentru anul 2010 - 11 070 lei).

Tot el, Dubrovski Anatolie, în aceeași perioadă, contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolul II din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, care prevăd că indicii, mărimea și termenele premierii conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, ilegal a acordat (fără acordul fondatorului) premii personalului de conducere, adică pentru sine în suma de **81 33,17 lei** și contabilului-șef, Timofti Dina, în sumă **86 254,02 lei**, ceea ce a contribuit la cauzarea unui prejudiciu statului în sumă totală de **168 187,19 lei**.

Prin acțiunile săvârșite, inculpatul Dubrovski Anatolie, depășind limitele drepturilor și obligațiilor cu care era împuternicit în baza prevederilor legale, în funcția exercitată, a provocat urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu statului în valoare totală de **1 073 476, 72 lei**.

Lungu Nicolae, în perioada 05 februarie 2010 - 13 aprilie 2010, activând în calitate de director al întreprinderii de Stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr.27-P din 05.02.2010 al Aparatului Guvernului R.Moldova - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului R.Moldova, deținând funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012, privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada 05.02.2010 - 13.04.2010, Lungu Nicolae, deținând funcția de director al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, acționând de comun acord cu contabilul-șef al ÎS „Casa Presei”, Timofti Dina, contrar prevederilor art.165¹ din Codul muncii, care stipulează că, „angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv a ÎS Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău, sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct.1 capitolului IV din Regulamentului „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că, „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct.2 al capitolului IV - „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase” a acordat ajutor material contrar prevederilor menționate personalului de conducere și angajaților întreprinderii ÎS Complexul „Casa Presei” în sumă totală de **59 655,50 lei**.

Tot el, Lungu Nicolae, în perioada sus nominalizată, acționând de comun acord cu

contabilul-șef al ÎS „Casa Presei”, Timofti Dina, contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolului II din Regulamentului „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, care prevăd că indicii, mărimea și termenele premierii conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, ilegal a acordat (fără acordul fondatorului) premii personalului de conducere, adică pentru sine în sumă de **25 285,72 lei** și contabilului-șef, Timofti Dina, în sumă de **35 046 lei**, ceea ce a contribuit la cauzarea unui prejudiciu statului în sumă totală de **60 331,72 lei**.

Prin acțiunile sale infracționale, Lungu Nicolae, depășind limitele drepturilor și obligațiilor cu care era împuternicit în baza prevederilor legale, în calitatea sa de director al ÎS Complexul „Casa Presei”, a provocat urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu statului în sumă de **119 987,22 lei**.

Iuteș Gheorghe, în perioada 13 aprilie 2010 - 31 decembrie 2010, activând în calitate de director al întreprinderii de Stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr.215-P din 13.04.2010 al Aparatului Guvernului R.Moldova - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului R.Moldova, precum și a Contractului individual de muncă nr.13 din 13.04.2010 între Fondator și administratorul ÎS Complexul „Casa Presei”, deținând funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012, privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada 13.04.2010 - 31.12.2010, Iuteș Gheorghe, deținând funcția de director al ÎS Complexul „Casa Presei”, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, acționând de comun acord cu contabilul-șef al ÎS „Casa Presei”, Timofti Dina, contrar prevederilor art. 165¹ din Codul muncii, care stipulează că „angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv al ÎS Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău, sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct. 1 capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct.2 al capitolului IV - „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase” a acordat ajutor material contrar prevederilor menționate personalului de conducere și angajaților întreprinderii ÎS Complexul „Casa Presei” în sumă totală de **481 132,96 lei**.

Tot el, Iuteș Gheorghe, în perioada sus-indicată, acționând de comun acord cu contabilul-șef al ÎS „Casa Presei”, Timofti Dina, contrar prevederilor art.7 al Hotărârii

Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolul II al Regulamentului „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, care prevăd că indicii, mărimea și termenele premierii conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, ilegal a acordat (fără acordul fondatorului) premii personalului de conducere, adică pentru sine în suma de **12 837 lei** și contabilului-șef, Timofti Dina, în sumă **20 775,8 lei**, ceea ce a contribuit la cauzarea unui prejudiciu statului în sumă totală de **33 612,8 lei**.

Prin acțiunile săvârșite, inculpatul Iuteș Gheorghe, depășind limitele drepturilor și obligațiilor cu care era împuternicit în baza prevederilor legale, în funcția exercitată, a provocat urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu statului în valoare totală de **514 745,8 lei**.

Timofti Dina, în perioada 01.01.2008 - 08.02.2010, activînd în calitate de contabil-șef al întreprinderii de stat ÎS Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr.30 din 16.07.2007 al Aparatului Guvernului R.Moldova - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului R.Moldova, deținînd funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012, privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a cooperat cu intenție cu directorul ÎS „Casa Presei”, Dubrovski Anatolie, prin aceasta contribuind la realizarea intenției infracționale a ultimului în calitate de complice, în următoarele circumstanțe:

În perioada 01.01.2008 - 08.02.2010, Timofti Dina, deținînd funcția de contabil-șef al ÎS Complexul „Casa Presei”, acționînd de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Dubrovski Anatolie, a executat ordine vădit ilegale emise de către ultimul, privind acordarea ajutoarelor materiale angajaților întreprinderii, pentru ultimul și pentru sine, în sumă totală de **905 289,53 lei** (inclusiv pentru anul 2008 - 392 994,40 lei; pentru anul 2009 - 501 225,13 lei; pentru anul 2010 - 11 070 lei), contrar prevederilor: art.165¹ Codul muncii, care stipulează că „angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv a întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct.1 al capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct.2 al capitolului IV - „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase”.

Tot ea, în perioada 01.01.2008 - 08.02.2010, acționînd de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Dubrovski Anatolie, a executat ordine vădit ilegale emise de către ultimul, privind acordarea premiilor care au fost emise contrar prevederilor art.7 al Hotărârii

Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolul II din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” care prevăd că indicii, mărimea și termenele premierii conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; calculînd pentru sine, premii în suma de **86 254,02 lei** și directorului Dubrovski Anatolie, în sumă de **81 933,17 lei**, ceea ce a contribuit la cauzarea întreprinderii de stat a unui prejudiciu în sumă totală de **168 187,19 lei**.

Prin acțiunile sale infracționale Timofti Dina, a contribuit la realizarea intenției criminale a directorului ÎS Complexul „Casa Presei”, Dubrovski Anatolie, în calitate de complice, deoarece emiterea dispozițiilor de plată intră în obligațiilor ei de serviciu, deci ea nu a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dar a contribuit la săvîrșirea faptei respective de către directorul al ÎS Complexul „Casa Presei” prin promiterea dinainte că îl va favoriza. Astfel, provocînd urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu statului în sumă de **1 073 476,72 lei**.

Tot ea, în perioada 13.04.2010 - 31.12.2010, activînd în calitate de contabil-șef al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr.30 din 16.07.2007 al directorului întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei” - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului R.Moldova, deținînd funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012, privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a cooperat cu intenție cu directorul ÎS „Casa Presei”, Iuteș Gheorghe, prin aceasta contribuind la realizarea intenției infracționale a ultimului în calitate de complice, în următoarele circumstanțe:

În perioada 13.04.2010 - 31.12.2010, Timofti Dina, deținînd funcția de contabil-șef al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, acționînd de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Iuteș Gheorghe, a executat ordine vădit ilegale emise de către ultimul, privind acordarea ajutoarelor materiale angajaților întreprinderii, pentru acesta și pentru sine, în sumă totală de **481 132,96 lei**, contrar prevederilor art.165¹ din Codul muncii, care stipulează că „angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv a întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct. 1 al capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că, „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct. 2 al capitolului IV - „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase”.

Tot ea, Timofti Dina, în perioada 13.04.2010 - 31.12.2010, acționînd de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Iuteș Gheorghe, a executat ordine vădit ilegale emise de către

ultimul, privind acordarea premiilor care au fost emise contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolul II din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” care prevăd că indicii, mărimea și termenele premierii conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; calculînd pentru sine, premii în suma de **20 775,8 lei** și directorului Iuteș Gheorghe, în sumă de **12 837 lei**, ceea ce a contribuit la cauzarea întreprinderii de stat a unui prejudiciu în sumă totală de **33 612,8 lei**.

Prin acțiunile sale infracționale Timofti Dina, a contribuit la realizarea intenției criminale a directorului ÎS Complexul „Casa Presei”, Iuteș Gheorghe, în calitate de complice, deoarece emiterea dispozițiilor de plată intră în obligațiile ei de serviciu, deci ea nu a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dar a contribuit la săvîrșirea faptei respective de către directorul ÎS Complexul „Casa Presei” prin promiterea dinainte că îl va favoriza. Astfel, provocînd urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu statului în suma de **514 745,8 lei**.

Tot ea, în perioada 05.02.2010 - 13.04.2010, activînd în calitate de contabil-șef al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei” în baza ordinului de numire în funcție nr.30 din 16.07.2007 al directorului întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei” - fondatorul căreia este Cancelaria de Stat al Guvernului R.Moldova, deținînd funcția de persoană cu funcție de răspundere pe perioada activității sale, care datorită modificărilor operate în legea penală prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012, privind modificarea și completarea unor acte legislative, statutul special a fost schimbat în persoană publică, a cooperat cu intenție cu directorul ÎS „Casa Presei”, Lungu Nicolae, prin aceasta contribuind la realizarea intenției infracționale a ultimului în calitate de complice, în următoarele circumstanțe:

În perioada 05.02.2010 - 13.04.2010, Timofti Dina, deținînd funcția de contabil-șef al întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, acționînd de comun acord cu directorul ÎS „Casa Presei”, Lungu Nicolae, a executat ordine vădit ilegale emise de către ultimul, privind acordarea ajutoarelor materiale angajaților întreprinderii, pentru acesta și pentru sine, în sumă totală de **59 655,50 lei**, contrar prevederilor art. 165¹ din Codul muncii, care stipulează că „angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare”, iar Contractul colectiv a întreprinderii de stat Complexul „Casa Presei”, înregistrat de către Oficiul Forței de Muncă Chișinău sub nr.116 din 09.09.2002, în pct.5 lit.b) din Anexa nr.2; pct.11.5 și pct.11.2 stipulează că „angajații ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, căsătoria salariatului, nașterea sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I, în cazuri excepționale, esențiale ale sănătății sau la ameliorarea condițiilor locative, întreprinderea împreună cu sindicatul poate acorda din fondul resurselor proprii un ajutor material în baza cererii scrise a salariatului”, contrar pct.1 al capitolului IV din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, elaborat la 04.02.2009, unde se menționează că „angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” li se oferă două ajutoare materiale în mărimea salariului mediu lunar, unul la concediul anual, iar al doilea pe parcursul anului”, precum și contrar pct.2 al capitolului IV - „Alte remunerări” din același Regulament, această prevedere oricum a fost încălcată și anume „de a acorda în baza deciziei adunării comune a administrației și Comitetului sindical (decizie care nu a existat) angajaților ajutoare materiale către datele jubiliare, sărbători naționale și religioase”.

Tot ea, Timofti Dina, în perioada 05.02.2010 - 13.04.2010, acționînd de comun acord cu

directorul ÎS „Casa Presei”, Lungu Nicolae, a executat ordine vădit ilegale emise de către ultimul, privind acordarea premiilor care au fost emise contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolul II din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei” care prevăd că indicii mărimii și termenele premiei conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior; calculînd pentru sine, premii în suma de **35 046 lei** și directorului Lungu Nicolae, în sumă de **25 285,72 lei**, ceea ce a contribuit la cauzarea întreprinderii de stat a unui prejudiciu în sumă totală de **60 331,72 lei**.

Prin acțiunile sale infracționale Timofti Dina, a contribuit la realizarea intenției criminale a directorului ÎS Complexul „Casa Presei”, Lungu Nicolae, în calitate de complice, deoarece emiterea dispozițiilor de plată intră în obligațiilor ei de serviciu, deci ea nu a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dar a contribuit la săvîrșirea faptei respective de către directorul al ÎS Complexul „Casa Presei” prin promiterea dinainte că îl va favoriza. Astfel, provocînd urmări grave intereselor publice, exprimate prin cauzarea unui prejudiciu în suma de **119 987,22 lei**.

Instanța de apel, rejudecînd apelul declarat de acuzatorul de stat în contextul verificării legalității și temeiniciei hotărârii atacate pe baza probelor și a tuturor materialelor dosarului examinate de prima instanță, audiind participanții la proces, și anume inculpații A.Dubrovski, Gh.Iuteș, N.Lungu, D.Timofti, martorii E.Nichita, A.Ciachir, N.Vîrlan, V.Toma, cercetînd suplimentar probele administrate de către prima instanță și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, călăuzindu-se de propria convingere a conchis că A.Dubrovski, Gh.Iuteș, L.Lungu au comis infracțiunea prevăzută de art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal și D.Timofti - infracțiunea prevăzută de art.42 alin.(5), 328 alin.(3) lit.d) Cod penal.

Astfel, din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere:

- declarațiile martorului A.Ciachir, care a declarat că în calitate de controlor-revizor principal în Cadrul Centrului Anticorupție, a efectuat revizia economico-financiară tematică a Complexului „Casa Presei” pe perioada anilor 2008-2010, în baza documentelor contabile, prezentate de către contabilitatea întreprinderii. Înainte de a efectua revizia a fost efectuat auditul la „Casei Presei” pe aceeași problemă. În rezultatul reviziei s-a constatat că, contrar art. 165¹ Codul muncii, în perioada anilor 2008-2011, contabilitatea întreprinderii a calculat nejustificat, adică fără cererea scrisă a salariatului, personalului de conducere și a angajaților ÎS „Casa Presei” ajutoare materiale în mărimi de 1 453,795, 00 lei și, respectiv, consecințe fiscale ce țin de plata atribuțiilor asigurării sociale obligatorii de stat de asistență medicală, acordate sub formă de ajutoare materiale, care nu au fost perfectate în conformitate cu legislația muncii și normelor interne stabilite avînd o putere retroactivă a prevederilor art.8 din Legea privind Bugetul din anii 2008, 2009, art.5 din Legea privind fondul obligatoriu de Asistență Medicală pentru anii 2008-2010 ce urmau a fi efectuate de către „Casa Presei” în sumă totală de 37 436 lei. În perioada anilor 2008-2010, contabilitatea întreprinderii a calculat ilegal, fără acordul fondatorului, premii personalului conducerii în sumă de 262 131,71 lei;

- declarațiile martorului E.Nichita, care a explicat că premiile angajaților și conducerii „Casei Presei” erau acordate conform ordinului. Din anul 2007 pînă în anul 2009 director la ÎS „Casa Presei” era A.Dubrovski și contabil-șef D.Timofti. În acea perioadă acordarea premiilor se coordona cu Cancelaria de Stat. La întocmirea ordinelor pentru acordarea premiilor angajaților, asociația sindicală nu participa, doar i se transmitea ordinul directorului

pentru acordarea acestora. Nu au fost organizate adunări generale în comun cu sindicatele și conducerea „Casa Presei” pe aceste chestiuni. Ei în calitate de casier i se dădea lista pe care se indica premiile. La adunările comune a Comitetului sindical și conducerea „Casei Presei” nu li se indica ordinea de achitare a premiilor, iar ajutoarele materiale se acordau conform cererilor. La momentul eliberării lui D.Timofti, aceasta nu a predat materialele, iar a doua zi când a deschis calculatorul era ștearsă programa. În program putea să intre doar dacă era conectat calculatorul lui D.Timofti. La achitarea salariilor fișele cu suma salariului și destinația erau transmise lucrătorilor de către D.Timofti, ea doar dădea banii în calitate de casier. Când se transmiteau listele de plată, pe acestea erau semnăturile contabilului-șef și a directorului, altceva ea nu vedea nimic;

- declarațiile martorului N.Vîrlan, care a explicat că activează la Cancelaria de Stat în calitate de șef de serviciu de repartizare a patrimoniului. Fondatorul ÎS „Casa Presei” este Cancelaria de Stat. Pe parcursul anilor 2008-2010 au parvenit către Cancelaria de Stat cereri de acordare a premiilor. În acea perioadă fiind efectuat un control selectiv s-au depistat careva nereguli și s-a dispus efectuarea unui audit la ÎS „Casa Presei”. În legea cu privire la salarizare și în Hotărîrea nr.473, este indicat modul de salarizare a Întreprinderilor de Stat. În lege este strict limitat la ce se pot repartiza sumele date. La schimbarea conducătorului se anexa actul de primire-predare, însă nu este la curent dacă în momentul eliberării lui D.Timofti a fost întocmit actul de predare-primire. Acordul fondatorului la acordarea premiilor și ajutoarelor materiale este dat directorului;

- declarațiile martorului V.Toma, care a lămurit că a activat în calitate de jurist la ÎS „Casa Presei” în perioada când Dubrovski, Lungu și Iuteș au activat în calitate de directori. La 06.08.2010 a avut loc Adunarea Comitetului sindical și a fost discutată întrebarea cu privire la mărirea salariilor la paznici și acordarea ajutoarelor materiale conform Regulamentului, îndeplinirea Contractului colectiv de muncă și a Regulamentului de salarizare, întocmai ce era stipulat în acest regulament, adică a acorda ajutor material salariaților la zilele jubiliare, alte sărbători, luînd în considerație că activitatea economică a întreprinderii era în creștere și întreprinderea era disponibilă de acordarea acestor ajutoare. La adunare au participat aproape toți lucrătorii și personal E.Nichita. Regulamentul de salarizare a ÎS „Casa Presei” din 2000-2011 nu a fost modificat, era unul legal și a fost semnat de către președintele sindicatelor pînă în 2005, după 2005 a fost semnat de către el și administrator și aprobat la Cancelaria de Stat. Din anul 2000 pînă în 2011 din partea fondatorului - Cancelariei de Stat, nu au parvenit careva pretenții, nu a fost inițiată nici o procedură în instanța de judecată privind anularea Regulamentului dat, și nici în anularea Contractului colectiv de muncă. Fondatorii nu se implicau în activitatea economică a întreprinderii. Documentele cu referire la personal, contractele de chirie se aflau la D.Timofti, iar restul se aflau la secretară. La întocmirea actului de primire-predare nu au fost prezenți cineva, s-a tărăgănat momentul transmiterii actelor contabile. În regulament nu era indicat că ajutorului material să fie acordat în baza cererilor scrise, nu a existat nici un proces-verbal al ședinței cu privire la acest fapt;

- declarațiile reprezentantului părții civile I.Chilari, care a explicat că activează la ÎS Complexul „Casa Presei” din luna iunie 1998 în funcția de inginer-electrician. În ultimii 3 ani a fost membru al Consiliului de administrație, iar din 01.01.2011 a fost numit în funcția de director. Cunoaște că a fost încălcată Legea salarizării și Contractul colectiv de muncă, au fost dispuse plăți salariaților, care au fost constatate ca fiind ilegale. A preluat întreprinderea cu profituri, iar de la începutul anului 2011, deoarece contabilul-șef, D.Timofti, nu-i prezenta actele și contractele, el a solicitat Fondatorului - Cancelaria de Stat, să efectueze un audit la întreprindere. Rezultatele auditului au relevat încălcări care au fost aduse la cunoștința

Fondatorului, care a și hotărât să remită materialele auditului CCCEC pentru a efectua un control mai amănunțit. În rezultatul acestui control s-a și pornit cauza penală. În perioada activității sale ca director, contabilul-șef, D.Timofti i-a propus să aloce premii colaboratorilor după modalitate pe care o făceau foștii directori, dar el a refuzat, din care motiv ea s-a condat. În perioada 2008-2010 la întreprindere a avut loc o Adunare sindicală generală, unde administratorul de atunci Gh.Iuteș, a prezentat un raport din care deriva că întreprinderea are profit, dar actualmente problemele ce țin de alocarea ajutoarelor materiale și premiilor se rezolvă nu la Adunarea sindicală generală, ci la Adunările comune ale Comitetului sindical cu Administrația întreprinderii. Actualmente el acordă ajutoare materiale și premii doar în baza Regulamentului de salarizare din 2012 și a Contractului colectiv de muncă și în baza deciziilor comune ale ședinței comune a Comitetului sindical cu Administrația întreprinderii;

- cât și probele scrise - scrisori de recomandare, actul comisiei, prin care s-a depistat că informația din calculatorul contabilului-șef a fost deteriorată intenționat, Statutul complexului „Casa Presei”, ordinele de angajare și de eliberare a lui A.Dubrovski, N.Lungu, Gh.Iuteș, D.Timofti, contractul individual de muncă încheiat cu D.Timofti, contractele colective de muncă din 2002-2005, scrisoarea-răspuns a președintelui organizației sindicale, E.Nichita, actul de revizie economico-financiară la „Casa Presei”, ordine de premiere, procese-verbale de examinare a documentelor, obiectelor, listelor de plată, de examinare a ordinelor privind stabilirea premiilor, Regulamentul cu privire la remunerarea angajaților „Casa Presei”, cererea cu privire la inițierea acțiunii civile, procesele-verbale de examinare a documentelor din 14.06.2012, și anume a ordinelor directorului N.Lungu emise pe perioada 05.02.2010-13.04.2010, prin care au fost acordate premii și ajutoare materiale, de examinare a listelor de plată, prin care conducerea întreprinderii i-au fost achitate premii în mod ilegal pe perioada 05.02.2010-13.04.2010; listele de plată, prin care au fost calculate și achitate ajutoare materiale ilegal personalului de conducere și angajaților ÎS „Casa Presei” pentru perioada 05.02.2010-13.04.2010; procesele-verbale de examinare a documentelor din 04.07.2012, conform cărora au fost supuse examinării listele de plată privind calcularea și achitarea premiilor ilegale personalului de conducere și angajaților ÎS „Casa Presei” pentru perioada 13.04.2010-31.12.2010, actul privind rezultatele reviziei economico-financiare tematice efectuat la Complexul „Casa Presei” din 09.12.2011 întocmit de Direcția Generală Control și Revizie din cadrul CCCEC, raportul auditorului independent asupra situațiilor financiare a ÎS Complexul „Casa Presei” la 31.12.2008, 31.12.2009 și 31.12.2010, procesul-verbal de examinare a documentelor din 05.07.2012, prin care au fost supuse examinării ordinele directorului ÎS Complexul „Casa Presei” Gh.Iuteș emise în perioada 13.04.2010-31.12.2010, de examinare a documentului din 05.07.2012, potrivit cărora au fost examinate listele de plată, prin care angajaților întreprinderii și personalului de conducere în perioada 13.04.2010-31.12.2010 le-au fost achitate ajutoare materiale în mod ilegal, dispozițiile semnate de către E.Bănăriuc.

Aceste probe, instanța de apel le-a considerat pertinente ce dovedesc cu certitudine că inculpații, fiind persoane cu funcții de răspundere (publice), au săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin aceasta cauzând daune în proporții deosebit de mari, ce se consideră ca urmări grave, intereselor publice și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, astfel fiind atestată o gravă perturbare a activității de serviciu într-o organizație de stat.

Sub aspectul celor elucidate, Colegiul penal a mai relevat că, acțiunile respective, s-au manifestat prin acordarea ajutorului material și premiilor salariaților ÎS Complexul „Casa Presei”, în rînduri evident mărite, ce depășesc vădit cuantumul legal, contrar prevederilor

legislației, astfel afectând grav relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sectorul public, care presupune îndeplinirea obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.

Această situația a rezultat din constatările reviziei economico-financiare tematice efectuate la ÎS Complexul „Casa Presei” din 09.12.2011, din care s-a constatat că fiind verificată corectitudinea și legalitatea acordării ajutoarelor materiale achitate personalului de conducere și angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”:

- în perioada 01.01.2008-31.12.2010 directorul A.Dubrovski, acționând de comun acord cu contabilul-șef D.Timofte, contrar prevederilor legislației, a achitat ilegal ajutoare materiale angajaților în sumă de 905 289,53 lei și premii personalului de conducere în sumă de 81 933,17 lei;

- în perioada 08.02.2010-13.04.2010, administratorul N.Lungu acționând de comun acord cu contabilul-șef D.Timofte, contrar prevederilor legislației, a achitat ilegal ajutoare materiale angajaților în sumă de 67 373,00 lei și premii personalului de conducere în sumă de 25 287,72 lei;

- în perioada 13.04.2010-31.12.2010, administratorul Gh.Iuteș acționând de comun acord cu contabilul-șef D.Timofte, contrar prevederilor legislației, a achitat ilegal ajutoare materiale angajaților în sumă de 481 132,96 lei și premii personalului de conducere în sumă de 20 775,80 lei.

Astfel, instanța de apel a constatat că în perioada 01.01.2008-31.12.2010, contabilitatea ÎS „Casa Presei” a calculat ilegal personalului de conducere și angajaților întreprinderii *ajutoare materiale* în sumă totală de 2 180 799,05 lei, după cum urmează: în anul 2008 - 595 186,17 lei; în anul 2009 - 735 690,35 lei; în anul 2010 - 849 922,53 lei. Însă, corect de către contabilitatea ÎS „Casa Presei” urma a fi calculate justificat ajutoare materiale în mărime de 727 003, 66 lei, după cum urmează: în anul 2008 - 202 191,77 lei; în anul 2009 - 234 465,22 lei; în anul 2010 - 290 346,57 lei.

La fel, din raportul reviziei economico-financiare a fost constatat că ÎS Complexul „Casa Presei” contrar prevederilor art.165¹ Codul muncii, aprobat prin Legea R.Moldova nr.154-XV din 28.03.2003 și art.32 alin.(1) și (2) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar din 23.12.2005, în perioada 01.01.2008 - 31.12.2010, contabilitatea întreprinderii a calculat nejustificat (fără cererea scrisă a salariatului) personalului de conducere și angajaților acesteia ajutoare materiale în sumă totală de 1 453 795,39 lei, dintre care în perioada de administrare a întreprinderii de către: - directorul A.Dubrovski, 01.01.2008 - 08.02.2010, au fost calculate și achitate ilegal ajutoare materiale angajaților în sumă de 905 289,53 lei (anul 2008 - 392 994,40 lei; anul 2009 - 501 225,13 lei; anul 2010 - 11 070 lei);

- administratorul N.Lungu, în perioada 08.02.2010 - 13.04.2010, au fost calculate și achitate ilegal ajutoare materiale angajaților în sumă de 67 373,00 lei;

- administratorul Gh.Iuteș, în perioada de la 13.04.2010 - 31.12.2010, au fost calculate și achitate ilegal ajutoare materiale angajaților în sumă de 481 132,96 lei.

La fel, în perioada anilor 2008-2010, de către contabilitatea ÎS „Casa Presei” au fost calculate ilegal personalului de conducere, premii în sumă totală de 503 110,21 lei.

Conform documentelor anexate la rulajul contului 531.1 „Datorii privind retribuirea muncii”, a fost stabilit că, în perioada 01.01.2008 - 31.12.2010, de către Aparatul Guvernului R.Moldova, conform dispozițiilor nr.1917-631 din 24.04.08, nr.1917-653 din 30.04.2008, nr.1917 1183 din 30.07.2008, nr.1922-1275 din 22.08.2008, nr.1917-1684 din 28.10.2001, nr.1917-341 din 15.04.2009, nr.1917-386 din 29.04.2009, nr.1917-616 din 05.08.2009,

nr.2/2010 din 26.03.2010, nr.1917-443 din 30.04.2010 și nr.1917-8 din 11.01.2011, au fost aprobate premii personalului de conducere a întreprinderii în sumă totală de 240 978,50 lei. Astfel, contrar prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară nr.743 din 11.06.2002 și pct.1 din capitolului II al Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, în perioada 01.01.2009 – 31.12.2010, contabilitatea întreprinderii a calculat nejustificat (fără acordul fondatorului) *premier* personalului de conducere în sumă totală de 262 131,71 lei, ceea ce a contribuit la cauzarea unui prejudiciu statului în aceeași mărime, și anume de: 1) A.Dubrovski – 81 933,17 lei; 2) N.Lungu - 25 285,72 lei; 3) Gh.Iuteș – 12 837,00 lei; 4) D.Timofci - 142 075,82 lei (din care în perioada de activitate a lui A.Dubrovski - 86 254,02 lei, în perioada de activitate a lui N.Lungu - 35 046,00 lei, în perioada de activitate a lui Gh.Iuteș - 20 775,80 lei).

Astfel, instanța de apel a constatat că, de către directorul ÎS Complexul „Casa Presei” s-au acordat premii conducerii întreprinderii fără acordul fondatorului, în baza ordinelor: nr.08 din 27.02.2008 cu privire la ziua internațională a Femeii; nr.22 din 12.08.2008 cu privire la „Ziua Finansistului”; nr.22 din 22.08.2008 cu privire la „Ziua independenței”; nr.31-a din 13.10.2008 cu privire la „Hramul Orașului”; nr.09 din 04.03.2009 cu privire la ziua internațională a Femeii; nr.08 din 04.03.2009 cu privire la îndeplinirea indicilor economici; nr.37 din 28.12.2009 cu privire la sărbătoarea Crăciunului; nr.23 din 06.08.2009 cu privire la stabilirea premiilor bănești la „Ziua finansistului”; nr.39 din 29.12.2009 cu privire la stabilirea primei pentru luna decembrie 2009; nr.34 din 30.11.2009 cu privire la stabilirea primei pentru luna noiembrie 2009; nr.32 din 30.10.2009 cu privire la stabilirea primei pentru luna octombrie 2009; nr.02 din 25.01.2010 cu privire la stabilirea primei pentru luna ianuarie 2010.

De asemenea, instanța a constatat că, de către directorul ÎS Complexul „Casa Presei” s-au acordat personalului de conducere și angajaților întreprinderii a *ajutoarelor materiale* fără cererea scrisă a acestora, către date jubiliare, sărbători naționale și religioase în baza ordinelor: nr.11 din 01.03.2008, cu privire la acordarea ajutorului material; nr.13 din 22.04.2008 în legătură cu sărbătorile de Paște; nr.16 din 30.04.2008 în legătură cu sărbătorile de 1 și 9 Mai; nr.24 din 25.08.2008 în legătură cu sărbătoarea „Limba Noastră”; nr.32-a din 14.11.2008 în legătură cu hramul „Casa Presei”; nr.36 din 25.12.2008 în legătură cu Crăciunul și Anul Nou, nr.30 din 05.10.2009 în legătură cu Hramul Orașului; nr.14 din 05.05.2009 în legătură cu 9 Mai; nr.12 din 23.04.2009 în legătură cu 1 Mai; nr.11 din 14.04.2009 în legătură cu sărbătorile de Paști; nr.38 din 28.12.2009 în legătură cu Anul Nou; nr.26 din 28.08.2009 cu privire la ajutorul material; nr.33 din 18.11.2009 în legătură cu hramul „Casa Presei”; nr.25 din 26.08.2009 în legătură „Ziua Independenței”; nr.03 din 28.01.2010 cu privire la acordarea ajutorului material.

Prin urmare, conform raportului auditorului independent asupra situațiilor financiare a ÎS Complexul „Casa Presei” la 31.12.2008, 31.12.2009 și 31.12.2010 al activității, s-a constatat prejudicierea întreprinderii de stat de către directorul A.Dubrovski și contabilul-șef D.Timofci în perioada de activitate 01.01.2008 - 08.02.2010 prin acordarea personalului de conducere și angajaților întreprinderii a ajutoarelor materiale fără cererea scrisă a acestora, către date jubiliare, sărbători naționale și religioase, precum și prin acordarea premiilor conducerii întreprinderii fără acordul fondatorului.

Pe motivele reținute supra, instanța de apel a apreciat ca eronate argumentele primei instanțe, precum că din ordonanțele de punere sub învinuire și rechizitorii, se constată că aceste acte juridice nu cuprind date referitoare la atribuțiile, cu care erau dotați inculpații ca persoane publice, actul normativ care reglementează aceste atribuții și că dînșii le-au depășit,

că nu există vreo fișă de post, care ar reglementa drepturile și obligațiile și împuternicirile directorului ÎS Complexul „Casa Presei”, dînșii se conduceau de Statutul Întreprinderii, Contractul colectiv de muncă și legislația în vigoare, deoarece, la materialele cauzei penale sunt anexate fișele de post ale inculpaților cu excepția inculpatului N.Lungu, care a fost angajat doar pe o perioadă de două luni și acestuia nu i-a fost înmînată fișa de post cu enumerarea atribuțiilor și obligațiilor persoanelor publice care la rîndul lor sunt formulate în limitele legislației în vigoare, iar prin actul de învinuire inculpații au fost învinuiți anume pentru faptul că ei au acționat contrar atribuțiilor Întreprinderii, Contractului colectiv de muncă și legislației în vigoare.

Totodată, instanța de apel a conchis că, concluzia primei instanțe, precum că ÎS Complexul „Casa Presei” nu este o întreprindere bugetară, ci este o întreprindere cu autonomie financiară, și în cazul dat inculpații în activitatea lor s-au condus de Hotărîrea Guvernului R.Moldova „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” nr.743 din 11.06.2002, care stipulează că „suma de premii plătită unui lucrător nu se limitează” nemaivorbind de suma ajutorului material, acordat în dependență de situația creată și posibilitățile întreprinderii, este incorectă, deoarece, art.7 din Hotărîrea Guvernului sus menționată, prescrie că: „indicii, mărimile și termenele premierii conducătorilor unităților cu autonomie financiară se stabilesc de către patron sau organul de conducere ierarhic superior”, care la caz este Cancelaria de Stat și cu care, așa cum rezultă din declarațiile martorului N.Vîrlan, de către personalul de conducere a ÎS Complexul „Casa Presei”, nici premiile și nici ajutoarele materiale primite de către personalul de conducere, nu au fost coordonate cu Cancelaria de Stat, fapt confirmat prin lipsa corespondenței între ÎS Complexul „Casa Presei” și fondator - Cancelaria de Stat.

Faptul că inculpații au negat vinovăția, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept al acestora de a nu se autoincrimina, de rînd ce, învinuirea adusă acestora întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate, care a fost probată cert prin probe pertinente, admisibile, utile și concludente, reținute mai sus, astfel încât, simpla afirmare a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, iar modalitatea de apărare utilizată de inculpați, respectiv negarea realității evidente și justificarea acțiunilor sale, nu poate influența convingerea bazată pe probe incontestabile.

La aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, instanța de apel, ținînd cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, adică de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celor vinoveți, de circumstanțele cauzei ce atenuază ori agravează răspunderea, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării vinovaților și de condițiile de viață ale familiilor acestora, a considerat că aplicarea unei pedepse sub formă de 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării publice pe un termen de 3 ani, pentru fiecare, va fi o pedeapsă corectă, echitabilă, legală, ce corespunde faptelor săvârșite de către inculpați.

8. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- *avocatul I.Gîlcă în numele inculpatei D.Timofți și inculpată* care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța recunoscînd-o vinovată de comiterea faptei pentru care a fost învinuită, nu a constatat acțiunile de complicitate a inculpatei, dar din contra în fapta constatată a reținut o concluzie contradictorie, că inculpata nu a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; prin constatarea instanței că în obligațiunile de serviciu a contabilului-șef intra emiterea dispozițiilor de plată, nu se deduce că aceasta ar fi încălcat vreun anumit act normativ sau careva obligațiuni de serviciu; - nu s-a

motivată de instanță, care a fost rolul inculpatei la săvârșirea infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu incriminate lui Iuteș, Lungu și Dubrovski, ci doar în fapta constatată instanța a indicat evaziv unica frază, că dînsa a contribuit la săvârșirea faptei respective de către directorul al ÎS Complexul „Casa Presei” prin promiterea dinainte că îl va favoriza; - nu s-a demonstrat în instanță că inculpata le-a promis directorilor că îi va favoriza la comiterea infracțiunii și cum i-a favorizat; - învinuirea adusă inculpatei nu este una precisă și clară, nefiind delimitat rolul fiecăruia din inculpați; - instanța nu a analizat probele în privința fiecărui inculpat în parte, nu a delimitat acțiunile întreprinse de inculpați, pentru a putea aprecia rolul fiecăruia în circumstanțele incriminate în actul de învinuire; - incorect s-a reținut de instanță că dînsa ar fi avut calitate de complice, pe cînd doar a executat ordinele vădit ilegale ale directorilor privind acordarea angajaților întreprinderii a ajutoarelor materiale și a premiilor; - instanța nu a motivat care au fost actele de sprijinire a activității infracționale din partea inculpatei a directorilor ÎS Complexul „Casa Presei”; - acțiunile inculpatei lipsește latura subiectivă a infracțiunii incriminate; - actele normative enumerate de partea acuzării ce le-au fost incriminate inculpaților, nu pot fi reținute, fiindcă din acestea nu rezultă expres dacă au avut sau nu inculpații îndatorirea a cărei încălcare li se impută; - incorect instanța a interpretat prevederile art.165¹ Codul muncii, astfel că eronat a ajuns la concluzia că ajutoarele materiale și premiile au fost acordate ilegal pe parcursul anilor 2008-2010, pe cînd administrația complexului avea dreptul să ofere ajutoare materiale salariaților în dependență de situația financiară și pentru aceasta nu era necesară depunerea cererii scrise a angajatului pentru primirea ajutorului material; - faptul că lipsește decizia comitetului sindical de acordare a ajutorului material nu poate fi considerat că s-ar fi depășit competențele; - nu s-a reținut că la actele cauzei sunt scrisorile fondatorului Cancelariei de Stat, care trimestrial a permis premiarea personalului de conducere, reieșind din îndeplinirea indicilor economici prevăzuți în Regulamentele cu privire la remunerarea angajaților aprobat în anul 2008 și 2009, coordonate cu fondatorul, așa că administratorii corect au emis ordine de premiere a personalului de conducere; - incorect s-a reținut de instanță că în urma acțiunilor inculpatei s-au cauzat careva prejudicii materiale statului, adică soldate cu urmări grave, pe cînd revizorii au constatat în actul său că întreprinderea s-a achitat cu statul deplin, careva restanțe la achitarea impozitelor și taxelor la Bugetul public Național nu s-au constatat; - actul de revizie nu putea fi luat ca mijloc de probă, urmînd a fi exclus, nefiind prevăzut de art.93 Cod de procedură penală, fiindcă ca mijloc de probă poate servi doar raportul de expertiză și constatarea tehnico-științifică; - instanța incorect și-a întemeiat concluziile de vinovăție pe declarațiile lui A.Ciachir, care în cadrul urmăririi penale a fost audiat în calitate de specialist ce a efectuat revizia economico-financiară, ca în instanța de apel să fie audiat în calitate de martor; - atît actul de revizie economico-financiară, cât și raportul de audit independent din 16.03.2011, urmează a fi apreciate critic, pe motiv că primul a fost întocmit de angajatul organului de urmărire penală a CNA, iar cel de-al doilea, pe motiv că a fost efectuat în afara urmăririi penale, care a fost începută la 25.07.2011; - instanța a încălcat principiul individualizării pedepsei penale, astfel că a aplicat inculpatei o pedeapsă prea aspră, fără a lua în considerație circumstanțele excepționale, care variază în dosar, și anume că inculpata este invalid de gradul doi, ce ar fi permis instanței să aplice față de aceasta dispozițiile art.79, 90 Cod penal, fiindcă starea sănătății inculpatei nu-i permite să se afle în locurile de detenție;

- *avocatul P.Munteanu în numele inculpatului N.Lungu și inculpatul care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel a făcut o selectare a probelor din dosar și pripit a tras concluzia privind constatarea vinovăției inculpaților în faptele penale incriminate, astfel a reținut doar unele declarații ale părții civile și a martorilor date la*

urmărirea penală, la care a făcut referire prima instanță, pronunțând soluția de achitare; - instanța nu a apreciat declarațiile inculpatului N.Lungu și a martorului V.Toma; - incorect partea acuzării a invocat aducerea prejudiciului considerabil intereselor publice, pe când întreprinderea a efectuat transferuri la bugetul de stat 30% din venitul net anual, în corespundere cu HG nr.985 din 2002, iar restul surselor financiare au rămas la discreția întreprinderii, obligație care se executa anual, astfel că de către inculpat nu au fost provocate careva urmări grave intereselor publice; - în acțiunile inculpatului lipsește latura subiectivă și cea obiectivă a infracțiunii incriminate, deoarece nu s-a dovedit că N.Lungu ar fi acționat cu intenție de a prejudicia material bugetul de stat; - la examinarea cauzei au fost încălcate prevederile art.337, 378 și 379 Cod de procedură penală, deoarece instanța de la terminarea cercetării judecătorești a trecut la ultimul cuvânt al inculpatului; - la cauză a fost încălcat secretul deliberării, deoarece în timpul deliberării în sala de deliberare a intrat unul din judecătorii instanței de apel, care s-a aflat pînă la pronunțarea deciziei de condamnare; - la pronunțarea deciziei motivate instanța de apel a încălcat prevederile art.340 Cod de procedură penală; - nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință cu procesul-verbal al ședințelor de judecată pînă la data de 20.05.2016, deoarece acesta nu a fost semnat;

- *avocatul V.Gafton în numele inculpatului Gh.Iuteș și inculpatul care*, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel contrar prevederilor art.377 alin.(1), (2) și 413 alin.(5) Cod de procedură penală, după finalizarea cercetării judecătorești, nu a oferit părților să-și expună pozițiile sale referitor la materialele cauzei penale, la existența sau inexistența în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunii ce le-a fost incriminată, respectiv a fost omisă și procedura replicii, prevăzută de art.379 și 413 Cod de procedură penală, prin ce au fost lipsiți de dreptul la apărare și la un proces echitabil, garantat de art.6 al Convenției; - instanța de apel nu a dat apreciere declarațiilor martorului A.Ciachir, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, care fiind audiat în instanța de apel, a declarat că la efectuarea reviziei nu s-a condus de Regulamentul cu privire la efectuarea reviziilor economico-financiară aprobat prin HG nr.253 din 10.03.2013, dar de ordonanța procurorului, nu a solicitat careva explicații de la Gh.Iuteș, conform pct.12 lit.g) din Regulamentul sus citat și că contract pct.24 lit.e) din Regulament revizorul L.Velicico nu a semnat actul de revizie; - instanța de apel în partea descriptivă a deciziei nu a dat apreciere probelor și nu le-a analizat din punct de vedere al coroborării lor; - incorectă este concluzia instanței că la materialele cauzei penale nu există obiecții prezentate în scris cu anexarea documentelor confirmative asupra constatărilor revizorului, deoarece din momentul ce a intervenit în proces a prezentat o referință în care și-a expus toate obiecțiile referitor la încălcările admise la efectuarea reviziei, și anume că în cadrul efectuării reviziei nu au fost prezentate dispozițiile semnate de către Viceministru de stat E.Bănăruc nr.1917-808 din 02.08.2010 și nr.1917-1077 din 28.10.2010; - nefondat instanța a constata că Gh.Iuteș nu a prezentat obiecții în termen de 5 zile din data semnării actului de revizie, pe când acesta nici nu i-a fost prezentat inculpatului pentru semnare, conform prevederilor art.24 lit.e) din Regulament, nu poate fi admis ca probă pertinentă, obiectivă, utilă și admisibilă, deoarece în acest act nu sunt precizate concret și exact încălcările fiecărei persoane în parte, care a exercitat funcția de director în perioada anilor 2008-2010, potrivit art.24 lit.b) din Regulament, și care este suma presupusului prejudiciu incriminat lui Gh.Iuteș; - suma prejudiciului indicată în actul de învinuire ce i-a fost incriminată lui Gh.Iuteș de 514745,8 lei este una neconcretă, neavînd suport legal, nefiind confirmată prin probe veridice și obiective; - învinuirea adusă inculpaților nu corespunde cu cea din actul de revizie, de unde se constată o incorectitudine cu privire la suma presupuselor prejudicii ce le-a fost incriminat

inculpaților, astfel ordonanța de punere sub învinuire nu corespunde art.281 alin.(2) Cod de procedură penală; - nu s-a luat în considerație că în Contractul colectiv de muncă nu este specificat că ajutorul material se acordă cu condiția depunerii unei cereri în scris, așa că eronat au fost interpretate prevederile pct.11.2 și 11.5 al Contractului; - incorect s-a reținut că ÎS Complexul „Casa Presei” beneficiază de ajutoare materiale doar anual la concediu, pe când potrivit Contractului colectiv de muncă o asemenea sintagmă nu există, astfel ordinele cu privire la ajutoarele materiale au fost emise potrivit prevederilor Regulamentului; - instanța de apel nu a reținut că în cauză lipsește fișa de post a lui Gh.Iuteș, astfel nefiind stabilită limita drepturilor și atribuțiilor persoanei publice, fiind imposibil de constatat dacă au fost depășite limitele drepturilor și atribuțiilor ce i-au fost acordate, ceea ce prezumă că fapta incriminată nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal;

- *avocatul Iu.Frunză în numele inculpatului A.Dubrovski* care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel constatând dovedită vinovăția inculpatului și-a bazat concluzia pe actul de revizie economico-financiară din 09.12.2011, însă acest act nu putea fi admis ca probă, fiindcă nu a fost semnat de ambii revizori participanți la întocmirea acestuia, acesta a fost efectuat în baza documentelor contabile, prezentate de către contabilitatea întreprinderii și a cuprins doar aspectele vizate în ordonanța OUP de numire a reviziei din 13.10.2011, fără a fi analizate și alte scrisori adresate Cancelariei de Stat aflate la secretariatul întreprinderii, conducerii întreprinderii actul de revizie nu s-a adus la cunoștință, explicații de la directorii întreprinderii în timpul reviziei sau după ea nu s-a luat, ceea ce face ca proba dată să fie declarată inadmisibilă; - învinuirea înaintată inculpatului nu este una concretă, deoarece suma din actul de revizie nu corespunde cu suma din actul din învinuire înaintat lui A.Dubrovski, acestea fiind diferite; - instanța a admis o eroare gravă de fapt, incorect constatând în partea descriptivă a deciziei că A.Dubrovski a acordat premii personalului de conducere în sumă de 81833,17 lei, pe când ulterior se invocă suma de 86254,02 lei, iar în total suma de 168.187,19 lei, astfel că hotărîrea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța contrar prevederilor art.413 alin.(6) Cod de procedură penală, nu a oferit dreptul apărării la replică, ci a trecut arbitrar la ultimul cuvânt al inculpaților, prin ce s-a încălcat dreptul la apărare; - fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, fiindcă partea acuzării nu a prezentat probe ce ar dovedi că inculpatul a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; - instanța nu a constatat că ÎS „Casa Presei” este o întreprindere cu autonomie financiară (la autogestione), care nu dispune de alocații bugetare, iar în activitatea sa inculpatul s-a condus direct de totalitatea actelor normative interne în vigoare, care au fost elaborate de juriștii întreprinderii și ai Cancelariei de Stat în corespundere cu legislația muncii și salarizării în vigoare, care au fost coordonate cu fondatorul, iar simplu fapt că prevederile actelor în vigoare nu sunt uniforme, nu dă temei de a imputa inculpatului că acesta a depășit vădit atribuțiile de serviciu, în sensul art.328 Cod penal; - prima instanță corect a dedus că inculpatul în lipsa cererilor angajaților a acordat acestora ajutoare materiale, contrar obligativității stipulate în Anexa nr.2, pct.11.5 și 11.2 a Contractului colectiv de muncă, însă această încălcare este una disciplinară, dar nu una de depășire a atribuțiilor de serviciu în sensul art.328 Cod penal; - instanța de apel nu s-a expus asupra motivului din cererea de apel a procurorului, care a solicitat de a fi admisă acțiunea civilă, pe când în procesul penal o astfel de acțiune civilă nici nu a fost înaintată.

9. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat respingerea recursurilor ca inadmisibile,

Colegiul penal concluzionează că recursurile declarate urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Judecarea recursului ordinar în cauza penală reprezintă o cale de atac ordinară, destinată a repara, în principal, erorile de drept comise de instanța de fond, deoarece provoacă, de regulă, un control parțial, a verificării legalității hotărârii atacate, pentru erorile de drept pe care le conține.

Așa, Colegiul lărgit, ținând cont de prevederile art.434 Cod de procedură penală, în cadrul judecării recursurilor declarate împotriva deciziei instanței de apel, verificând legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate în recurs, a ajuns la concluzia a nu da curs celor susținute de recurenți.

Prin motivele scrise ale recursurilor, cel mai de bază temei de drept invocat de recurenți, pentru care se solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea soluției primei instanțe, prin care inculpații au fost achitați pe motiv că fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, este temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală - fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, fiindcă în acțiunile lor lipsește latura subiectivă a infracțiunii, nefiind dovedit faptul că inculpații ar fi comis în mod vădit acțiunile ce depășesc limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

Colegiul lărgit atestă că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Totodată, Colegiul penal va releva că înfătuirea jussitiei penale, cere, ca instanțele să nu-și întemeieze, hotărârile sale pe care le pronunță, pe probabilitate, ci pe certitudinea dobândită pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

Numai așa se formează convingerea, izvorâtă din dovezile administrate în cauză, că adevărul - infracțiunea dedusă spre soluționare, este, fără echivoc, cel pe care îl înfățișează realitatea reconstituită ideologic cu ajutorul probelor.

Prin urmare, Colegiul lărgit constată că, în cazul dat, instanța de apel, la examinarea apelului declarat, a respectat cerințele art.414 Cod de procedură penală, suplimentar a verificat și a apreciat conținutul probelor și valoarea lor probatorie, cu expunerea analizei desfășurate și minuțioasă a acestora în textul deciziei. La fel, instanța de apel a ținut cont și de prevederile articolelor 26, 27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate de părți, le-a verificat detaliat, le-a dat o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, în urma căreia întemeiat a dedus concluzia că, fapta inculpaților A.Dubrovski, Gh.Iuteș și N.Lungu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal, iar a lui D.Timofte - ale infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), 328 alin.(3) lit.d) Cod penal și aceștia urmează să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite.

Din conținutul hotărârii judecătorești rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere declarațiile reprezentantului părții civile I.Chilari, a martorilor A.Ciachir, E.Nichita, N.Vîrlan, V.Toma, cât și probele scrise, care sînt detaliat descrise în partea descriptivă a deciziei instanței de apel (f.d.190-161 v.9).

În contextul acestui material probator, Colegiul penal conchide că, instanța de apel, în mod corect a reținut că inculpații *A.Dubrovski, Gh.Iuteș și N.Lungu* se fac vinovați de comiterea infracțiunii imputate, deoarece fiind persoane cu funcții de răspundere, care potrivit

modificărilor operate în legea penală în vigoare din 03.02.2012, statutul special a fost schimbat în persoană publică, au săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cauzând prin aceasta urmări grave intereselor publice și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, iar *D.Timofti* se face vinovată de complicitate la săvârșirea de către inculpații A.Dubrovski, Gh.Iuteș și N.Lungu a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări grave, reținând o situație de fapt concordantă sub toate aspectele împrejurărilor ce rezultă din aceste mijloace de probă.

Probatoriul administrat confirmă pe deplin existența și săvârșirea de către inculpați a infracțiunii reținute în sarcina lor, atât sub aspectul laturii obiective, cât și a celei subiective.

Invocând doctrina judiciară națională, Colegiul menționează că, *obiectul juridic* special al infracțiunii specificate la art.328 Cod penal, îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Obiectul material îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile.

Latura obiectivă a acestei infracțiuni are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2) urmările prejudiciabile, la caz, soldate cu urmări grave; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Pentru atragerea la răspunderea penală în baza art.328 Cod penal, este suficient să se producă una din urmările prejudiciabile enumerate în dispoziția acestei norme penale, adică fapta săvârșită poate fi reprezentată doar de o singură modalitate faptică dintre cele menționate.

Latura subiectivă a infracțiunii date se caracterizează prin intenție directă sau indirectă, adică făptuitorul manifestă certitudine, este lipsit de orice îndoială, nu are dubii că depășește limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

Motivele infracțiunii specificate pot consta în: interesul material, năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale, interpretarea eronată a obligațiilor de serviciu, excesul de zel etc.

Infracțiunea în cauză este una materială și se consideră consumată din momentul producerii daunelor intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice soldate cu urmări grave.

Astfel, Colegiul penal atestă că, în speță, inculpații au realizat latura obiectivă a infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu, deoarece inculpații A.Dubrovski, Gh.Iuteș și N.Lungu fiind persoane publice, contrar prevederilor art.8 din Legea nr.146 din 16.06.1994 cu privire la întreprinderea de stat și art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară nr.473 din 11.06.2002, iar *D.Timofti*, contrar prevederilor art.14 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007, fără acordul fondatorului - Cancelariei de Stat, au acordat premii personalului de conducere, pentru sine și contabilul-șef în sumă totală de 503.110,21 lei, precum și ajutoare materiale, contrar prevederilor legislației în vigoare, în sumă totală de 1.453.795,39 lei, prin ce au cauzat statului daune soldate cu urmări grave. La fel, în cauză este realizată și latura subiectivă de către inculpați, care s-a manifestat prin intenție directă, deoarece dînșii își dădeau seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor comise, și anume că în lipsa cererilor angajaților întreprinderii au semnat ordine pentru acordare de ajutoare materiale acestora și

au acordat premii cu încălcarea prevederilor art.7 al Hotărârii Guvernului R.Moldova cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară nr.743 din 11.06.2002 și capitolul II din Regulamentul „Cu privire la remunerarea angajaților ÎS Complexul „Casa Presei”, astfel prevăzând urmările prejudiciabile ale acțiunilor lor.

Prin urmare, Colegiul reține că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.7 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpaților și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestora în baza art.328 alin.(3) lit.d) și, respectiv, art.42 alin.(5), 328 alin.(3) lit.d) Cod penal în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

Din acest motiv, Colegiul penal va respinge temeiul invocat de recurenți prevăzut de pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, precum că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de aceștia.

În sensul acestui temei, unicul argument adus de recurenți, fiind faptul că în acțiunile inculpaților lipsește latura subiectivă a infracțiunii incriminate, deoarece ei nu au avut intenția de a depăși în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

Însă, Colegiul lărgit conchide că, instanța de apel just a concluzionat că în acțiunile acestora se regăsește acest semn al componenței de infracțiune, deoarece „prin mod vădit”, legiuitorul a prevăzut că făptuitorul manifestă certitudine, este lipsit de orice îndoială, nu are dubii că depășește limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. În speță, inculpații, împreună și de comun acord cu contabilul-șef D.Timofti, au acționat cu siguranță, deși le era cunoscut că încalcă drepturile și atribuțiile acordate prin lege, deoarece fiecare din ei, activând în calitate de director la ÎS Complexul „Casa Presei” a cărei fondator este Cancelaria de Stat, și anume A.Dubrovski în perioada 01.01.2008-08.02.2010, N.Lungu în perioada 05.02.2010-13.04.2010, Gh.Iuteș în perioada 13.04.2010-31.12.2010, conform contractelor încheiate între fondator și administratorul întreprinderii (f.d.89-91, 96-100 v.1), le era cunoscut faptul că condițiile de remunerare a administratorului, potrivit pct.5.3 din contract, privind sporurile, premiile, urmau a fi coordonate trimestrial cu Fondatorul, conform rezultatelor activității economico-financiare, în baza și în limitele indicilor economici prevăzuți la pct.6 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.985 din 27.09.2000 și Regulamentul cu privire la remunerarea angajaților întreprinderii, aprobat și coordonat atât de directorul A.Dubrovski și Președintele Comitetului sindical, E.Nichita, semnat de contabilul-șef D.Timofti. Din aceste acte reiese că, în scopul stimulării, cointeresării lucrătorilor, a fost introdusă stimularea muncii prin premiile personalului Complexului, care trebuia să aibă loc doar cu acordul Fondatorului, conform activității economico-financiare, lunar, în baza indicilor economici pentru trimestrul precedent (f.d.141 v.1), iar alte remunerări de stimulare a muncii angajaților erau ajutoarele materiale, care li se ofereau angajaților de două ori pe an, unul la concediul anual, al doilea - pe parcursul anului, precum și la date jubiliare, sărbători naționale, religioase, în legătură cu decesul unei rude de gradul I, nașterea copilului, căsătorie, internare în spital, în dependență de posibilitățile financiare ale întreprinderii, care urmau a fi alocate în baza deciziei adunării administrației și Comitetului sindical, *în baza cererii angajatului*, așa cum este reglementat în art.165¹ Codul muncii.

Totodată, Colegiul penal va respinge ca neîntemeiate și restul argumentelor invocate în recursurile declarate de avocați în numele inculpaților și de inculpați, și anume:

1) *A avocatului Iu.Frunză în numele inculpatului A.Dubrovski*, referitor la faptul că instanța de apel și-a bazat concluzia pe actul de revizie economico-financiară din 09.12.2011, dar care urma a fi respins ca probă, pe motiv că nu a fost semnat de ambii revizori

participanți la întocmirea acestuia, fiind efectuat în baza documentelor contabile prezentate de către contabilitatea întreprinderii și a cuprins doar aspectele vizate în ordonanța OUP de numire a reviziei din 13.10.2011, fără a fi analizate și alte scrisori adresate Cancelariei de Stat aflate la secretariatul întreprinderii, conducerii întreprinderii, actul de revizie nu s-a adus la cunoștință, explicații de la directorii întreprinderii în timpul reviziei sau după ea nu s-a luat, deoarece odată cu numirea noului director al întreprinderii, I.Chilari, din cauză că contabilul-șef D.Timofti nu-i permitea accesul la unele documente contabile, a insistat asupra efectuării unui control de audit, în urma căruia s-au depistat mai multe abateri de la prevederile normelor de contabilitate, rezultatele date au fost aduse la cunoștință Fondatorului, care și a depus plîngere solicitînd primirea unei decizii față de persoanele responsabile ce au admis încălcarea legislației prin operarea unor acțiuni frauduloase, temei ce a stat la baza ordonanței ofițerului superior de urmărire penală PCE al DGUP a CCCEC, R.Călin, de a numi pe caz revizia economico-financiară tematică, care a fost efectuată cu permisiunea directorului-șef I.S. Complexul „Casa Presei”, I.Chilari și în prezența contabilului-șef, V.Țugui, cărora și li s-a adus la cunoștință și li s-a înmănat un act al reviziei, întru a putea obiecta asupra acestuia. Astfel, de rînd ce infracțiunea incriminată este de competența CNA, revizia economico-financiară tematică corect a fost efectuată cu respectarea prevederilor art.7 alin.(1) lit.e) din Legea nr.1104 din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și Regulamentul cu privire la efectuarea reviziilor economico-financiare, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.253 din 10.03.2003, iar faptul că actul nu a fost semnat de ambii revezori, nu dă temei de a considera că acesta nu a fost efectuat obiectiv. Referitor la afirmația, precum că în timpul efectuării reviziei nu au fost analizate și alte scrisori adresate Cancelariei de Stat aflate la secretariatul întreprinderii, se atestă că atît partea apărării, cît și inculpatul în cadrul ședințelor de judecată nu au fost lipsiți de dreptul de a înainta demers solicitînd numirea unei expertize, cu enumerarea concretă care anume scrisori a Cancelariei de Stat urmau a fi luate în calcul și care era conținutul acestora, cu indicarea datei și anului adresării.

Neîntemeiată este și afirmația, precum că învinuirea înaintată inculpatului nu este una concretă, că suma din actul de revizie nu corespunde cu suma din actul de învinuire înaintat lui A.Dubrovski, deoarece aceasta dimpotrivă întru totul corespunde, iar potrivit părții rezolutive a actului de revizie economico-financiară tematică, este descrisă suma totală a prejudiciului cauzat statului de către inculpați. În partea constatatoare a actului nominalizat, în Tabelul nr.1, este descris clar care este prejudiciul adus de către A.Dubrovski pe perioada activității sale, din care rezultă că dînsul a acordat *ajutoare materiale* angajaților întreprinderii pe perioada anilor: - 2008 în sumă de 392994,40 lei, - 2009 în sumă de 501225,13 lei, - 2010 în sumă de 11070,00 lei, suma totală constituind *905289,53 lei*, și *premii* pe perioada 2008-2010, pentru sine în sumă de 81933,17 lei și contabilului-șef D.Timofti în sumă de 86254,02 lei, iar în total suma premiilor constituind *168187,19 lei* (f.d.145 v.4).

Nu pot fi reținute nici argumentele, precum că instanța a admis o eroare gravă de fapt, incorect constatînd în partea descriptivă a deciziei la pct.15 pag.38 abz.2 că A.Dubrovski a acordat premii personalului de conducere în suma de 81833,17 lei, pe cînd în pct.18.3, pag.41 deja a invocat suma de 86254,02 lei, iar în total suma de 168187,19 lei, deoarece, în acest sens, instanța nu a admis nici o eroare gravă de fapt, astfel, la pct.15 pag.38 abz.2 instanța a constatat că pe perioada anilor 2008-2010 A.Dubrovski de comun acord cu D.Timofti au achitat ilegal premii personalului de conducere în sumă de 81933,17 lei, suma dată constituind premiile acordate sie la salariu, iar la pct.18.3, pag.41, instanța a indicat suma de 86254,02 lei, aceasta fiind suma premiilor acordate lui D.Timofti în perioada cînd A.Dubrovski era directorul întreprinderii.

Nejustificată este și afirmația apărării, precum că prima instanță corect a dedus că inculpatul A.Dubrovski a acordat angajaților ajutoare materiale în lipsa cererilor acestora, contrar obligativității stipulate în pct.5 b) din Anexa nr.2, pct.11.5 și 11.2 a Contractului colectiv de muncă, însă această încălcare este una disciplinară, dar nu una de depășire a atribuțiilor de serviciu în sensul art.328 Cod penal, deoarece în cazul dat chiar dacă și întreprinderea contribuie la acordarea ajutorului material angajaților, inculpatul urma să se ghideze de dispozițiile art.165¹ Codul muncii, care prescrie că angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de Contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare (la caz, căsătoria salariatului, nașterea unui copil sau înfierea unui copil, decesul unei rude de gradul I). Ajutorul material poate fi acordat salariatului, în baza *cererii lui scrise*, în orice timp al anului ori adăugat la indemnizația de concediu (art.117), fapt ce nu putea să nu fie cunoscut de către A.Dubrovski, reieșind din funcția pe care o deținea.

Declarativă este și afirmația, precum că instanța de apel nu s-a expus asupra cerinței procurorului de a fi admisă acțiunea civilă, cu încasarea în mod solidar de la inculpați a mijloacelor financiare în suma prejudiciului cauzat ÎS „Casa Presei”, pe când în procesul penal o astfel de acțiune civilă nici nu a fost înaintată, deoarece după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată, reprezentantul părții civile a înaintat acțiune civilă, solicitând să fie anexată la materialele cauzei, iar instanța de apel, prin încheiere protocolară, a explicat că la etapa dată o asemenea cerere nu poate fi înaintată, însă aceasta urmează și poate fi înaintată pentru a fi examinată în ordinea procedurii civile (f.d.113-114 v.11).

Nu pot fi reținute nici argumentele apărării, precum că instanța de apel contrar prevederilor art.413 alin.(6) Cod de procedură penală, nu a oferit dreptul apărării la replică, prin ce a fost încălcat dreptul la apărare, deoarece după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.118 v.11), instanța a întrebat participanții la proces dacă au replici, de care s-a folosit doar procurorul și inculpatul A.Dubrovski, ceilalți participanți la proces nu s-au folosit de acest drept, prin urmare afirmația făcută în acest sens este declarativă.

2) *A avocatului P.Muntean în numele inculpatului N.Lungu și inculpat*, precum că instanța de apel a făcut o selectare a probelor din dosar și pripit a tras concluzia privind constatarea vinovăției inculpatului în faptele penale incriminate, reținând doar unele declarații ale părții civile și a martorilor date la urmărirea penală, în baza cărora prima instanță a pronunțat o soluție de achitare și că instanța nu a apreciat declarațiile inculpatului N.Lungu și a martorului V.Toma, pe motiv că instanța a rejudecat cauza potrivit modului stabilit pentru prima instanță și a respectat întru totul dispozițiile prescrise de art.414 alin.(6) și 415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, precum a apreciat și declarațiile inculpatului N.Lungu, considerându-le ca o metodă de apărare aleasă de acesta, deoarece negarea realității evidente și justificarea acțiunilor sale, nu poate influența convingerea bazată pe probe incontestabile, și a martorului V.Toma, care au fost apreciate de instanță în coroborare cu restul probelor, ce au format convingerea acesteia de vinovăție a inculpatului N.Lungu. Mai mult, aceste declarații a martorului V.Toma nici nu au fost criticate de părți, iar în ședința instanței de apel partea apărării nu a propus careva probe noi, întru combaterea celor prezentate de apelant, dar dimpotrivă, a declarat că nu are careva probe suplimentare (f.d.118 v.11).

Nu pot fi reținute nici temeiurile apărării, precum că incorect partea acuzării a invocat aducerea prejudiciului considerabil intereselor publice, pe când întreprinderea a efectuat transferuri la bugetul de stat 30% din venitul net anual, în corespundere cu Hotărîrea Guvernului nr.985 din 2002, iar restul surselor financiare au rămas la discreția întreprinderii, obligație care se execută anual, astfel că de către inculpat nu au fost cauzate careva urmări grave intereselor publice, deoarece N.Lungu pe perioada cât a deținut funcția de director la

întreruperea dată, deși a efectuat transferul la bugetul de stat în mărime de 30% din venitul net anual, faptul dat nu i-a dat dreptul, în lipsa permisiunii Fondatorului, de a acorda premii și ajutoare materiale conducerii și angajaților întreprinderii în sumă totală de 119987,22 lei, contrar legilor și actelor normative reținute ca fiind încălcate de către acesta.

Neîntemeiat este și argumentul recurențelor, precum că nu au putut lua cunoștință cu procesul-verbal al ședinței de judecată pînă la data de 20.05.2016, acesta nefiind semnat, deoarece după cum rezultă din actele cauzei atît inculpatul, cît și partea apărării la 08.04.2016 au înaintat cerere, prin care au solicitat eliberarea copieii de pe înregistrarea audio și a procesului-verbal, iar odată cu achitarea taxei de stat acestora li s-a înmînat o copie a înregistrării audio. La data pronunțării hotărîrii motivate din 05.05.2016, în prezența avocatului P.Munteanu și a altor participanți la proces, a fost citită decizia și înmînată o copie a acesteia, precum și întocmit procesul-verbal în conformitate cu prevederile art.336 Cod de procedură penală (f.d.122 v.11), de unde rezultă că partea apărării a putut face cunoștință cu procesul-verbal. De acest lucru avocatul P.Munteanu a putut beneficia și cînd s-a prezentat în instanța de apel și i s-a înmînat o copie a opiniei separate, drept de care acesta nu s-a folosit.

Declarative sunt și argumentele invocate de partea apărării, precum că la cauză a fost încălcat secretul deliberării, că în timpul deliberării în sală a intrat unul din judecătorii instanței de apel, unde s-a aflat pînă la pronunțarea deciziei de condamnare, deoarece nu au fost prezentate careva probe în acest sens, și că pronunțarea deciziei motivate a avut loc cu încălcarea prevederilor art.340 Cod de procedură penală, deoarece acestea nu pot constitui temei de drept, partea constatînd că au fost admise careva abateri din partea magistraților, urma să sesizeze organele competente în acest sens.

3) *A avocatului V.Gafton în numele inculpatului Gh.Iuteș și inculpat,* precum că instanța de apel, contrar prevederilor art.377 alin.(1), (2) și 413 alin.(5) Cod de procedură penală, nu a stabilit ordinea cuvîntărilor, pentru a oferi părților posibilitatea să-și expună pozițiile sale referitor la existența sau inexistența în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunii ce le-a fost incriminată, deoarece potrivit procesului-verbal, instanța a oferit participațiilor la proces, inclusiv avocaților *V.Gafton, I.Gălcă, P.Munteanu, Iu.Frunză* posibilitatea de a se expune asupra faptelor imputate inculpaților, partea apărării invocînd că aceștia au acționat în conformitate cu legislația în vigoare, și în acțiunile lor nu există componența de infracțiune prevăzută de art.328 Cod penal. Tot din procesul-verbal rezultă că, după cercetarea materialelor cauzei, la întrebarea instanței, doar avocații *V.Gafton* și *Iu.Frunză* au avut careva completări, restul participanților la proces au indicat că probe suplimentare nu au (f.d.106-118 v.11). Totodată, se menționează că careva obiecții asupra procesului-verbal, în conformitate cu prevederile art.336 Cod de procedură penală, nu au fost înaintate.

Neîntemeiată este afirmația, precum că instanța a omis procedura replicii prevăzută de art.379 și 413 Cod de procedură penală, deoarece, reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată, aceasta nu a fost omisă, dar atît avocatul, cît și inculpatul nu s-au folosit de dreptul la replică (f.d.118 v.11).

Nu poate fi reținută nici trimiterea, precum că instanța de apel nu a dat apreciere declarațiilor martorului *A.Ciachir* date în instanța de apel, care a declarat că la efectuarea reviziei nu s-a condus de Regulamentul cu privire la efectuarea reviziilor economico-financiare aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.253 din 10.03.2013, ci de ordonanța procurorului, pe motiv că, în cazul dat, la efectuarea reviziei economico-financiară tematică, revizorul corect s-a condus de ordonanța procurorului, deoarece Regulamentul cu privire la efectuarea reviziilor economico-financiare este elaborat în conformitate cu prevederile art.7

lit.e) din Legea cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr.1104-XV din 06.06.2002, iar la efectuarea acesteia au participat directorul-interimar al ÎS Complexul „Casa Presei”, I.Chilari și contabilul-șef V.Țugui, iar faptul că acest act nu a fost semnat și de a-l doilea revizor, nu dă temei instanței de recurs de a considera că constatările consemnate în actul de revizie de către A.Ciachir nu sunt obiective, bazate pe prevederile legislative și normative, pe date și documente expuse clar și precis, eliminându-se orice elemente și descrieri personale, inutile și neconcludente.

Nejustificată este afirmația apărării, precum că este incorectă concluzia instanței că la materialele cauzei penale nu există obiecții prezentate în scris cu anexarea documentelor confirmative asupra constatărilor revizorului, fiindcă din momentul ce a intervenit în proces a prezentat o referință în care și-a expus toate obiecțiile referitor la încălcările admise de către revizori la efectuarea reviziei, și anume că în cadrul efectuării reviziei nu au fost prezentate dispozițiile semnate de către Viceministru de stat, E.Bănăruc nr.1917-808 din 02.08.2010 și nr.1917-1077 din 28.10.2010, deoarece odată ce a intervenit în proces în calitate de apărător a inculpatului Gh.Iuteș, partea apărării nu a obiectat asupra constatărilor revizorului, dar și-a expus opinia abia în dezbateri, iar dispozițiile la care se face trimitere mai sus nu au fost luate în calcul, pe motiv că în cadrul reviziei au fost luate în calcul doar acele ordine și dispoziții care au fost emise nejustificat (f.d.25-35 v.9).

Argumentele apărării, precum că incorect instanța a constatat că Gh.Iuteș nu a prezentat obiecții în termen de 5 zile din data semnării actului de revizie, pe când acesta nici nu i-a fost prezentat pentru semnare, nu pot fi invocate la etapa actuală, deoarece în urma finisării urmăririi penale, atât inculpatul, cât și apărătorul său, C.Filat, fiindu-le aduse la cunoștință materialele urmăririi penale, nu au formulat la acea etapă careva obiecții asupra reviziei economico-financiare, contrar prevederilor art.251 alin.(4) Cod de procedură penală, potrivit cărora, temeiurile în cauză, urmau a fi invocate în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea i-a cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță. Conform materialelor cauzei, inculpatul, fiind asistat pe parcursul procesului penal de avocat, nu a înaintat careva cereri la etapa corespunzătoare.

Neîntemeiate sînt argumentele apărării, precum că actul de revizie nu poate fi admis ca probă pertinentă, obiectivă, utilă și admisibilă, pe motiv că în acest act nu sunt precizate concret și exact încălcările fiecărei persoane în parte, care a exercitat funcția de director al ÎS „Casa Presei”, deoarece din actul dat rezultă cert că Gh.Iuteș pe perioada activității sale 13.04.2010-31.12.2010 a acordat ajutoare materiale personalului de conducere și angajaților întreprinderii, contrar prevederilor legale în sumă de 481132,96 lei și premii fără acordul Fondatorului în mărime totală de 33612,88 lei, dintre care și-a alocat sie suma de 12837 lei, iar contabilului-șef, D.Timofti suma de 20775,8 lei, fapt ce rezultă din listele de plată privind destinația sumelor achitate (f.d.215, v.1), de unde reiese că suma prejudiciului cauzat incriminat inculpatului Gh.Iuteș în mărime de 514745,8 lei, este dimpotrivă una concretă, fiind confirmată prin probele materiale ale cauzei.

Nejustificată este și afirmația, precum că în Contractul colectiv de muncă nu este specificat că ajutorul material se acordă cu condiția depunerii unei cereri în scris, așa că eronat au fost interpretate prevederile pct.11.2 și 11.5 al Contractului, deoarece în cazul dat Codul muncii reglementează totalitatea raporturilor individuale și colective de muncă,

controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, jurisdicția muncii, precum și alte raporturi legate nemijlocit de raporturile de muncă, iar norma prevăzută de art.165¹ Codul muncii, prescrie că angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de Contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare. Ajutorul material poate fi acordat salariatului, *în baza cererii lui scrise*, în orice timp al anului ori adăugat la indemnizația de concediu (art.117).

Declarativă este și trimiterea, precum că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, la caz, lipsește fișa de post a inculpatului Gh.Iuteș, astfel nu a putut fi stabilită limita drepturilor și atribuțiilor persoanei publice și dacă a depășit dînsul limitele drepturilor și atribuțiilor acordate, deoarece la f.d.96-100 v.1 este anexat contractual încheiat între Fondator și Administratorul întreprinderii Gh.Iuteș, din care și rezultă atribuțiile funcției pe care o exercita, cât și angajamentele acestuia.

Referitor la trimiterea recurențelor la faptul că în decizia instanței de apel prenumele inculpatului Lungu este indicat incorect, Colegiul penal menționează că această eroare poate fi corectată de către instanță în corespundere cu prevederile art.249 Cod de procedură penală, și nu constituie temei de casare a unei hotărîri legale și întemeiate.

4) *A avocatului I.Gîlcă în numele inculpatei D.Timofti și inculpată*, precum că instanța recunoscînd-o vinovată de comiterea faptei pentru care a fost învinuită, nu a constatat acțiunile de complicitate a inculpatei.

Referitor la existența complicității reținută de instanța de apel în sarcina inculpatei la infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu, Colegiul penal reține următoarele:

Conform art.42 alin.(5) Cod penal, complice este persoana care a contribuit la săvîrșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum și persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinui mijloacele sau instrumentele de săvîrșire a infracțiunii, urmele acesteia sau obiectele dobîndite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte.

Deci, complicitatea este o formă a participației penale ce constă în activitatea persoanei care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvîrșirea unei fapte prevăzute de legea penală sau care, înainte ori în timpul săvîrșirii faptei, promite ca va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că-l va favoriza pe făptuitor, chiar dacă ulterior nu-și onorează promisiunea. Ceea ce caracterizează complicitatea, în raport cu celelalte forme ale participației penale, este caracterul său de contribuție indirectă la săvîrșirea infracțiunii.

În timpul în care autorul efectuează acte de executare și realizează în mod mijlocit materialitatea faptei, complicele efectuează acte de sprijinire a activității autorului. Așadar, complicele nu realizează fapta în mod nemijlocit, ci sprijină (înlesnește, ajută), realizarea acesteia de către autor.

Uneori complicele poate contribui chiar la efectuarea actelor de executare, dar această contribuție nu are ea însăși caracterul unui act de executare, fiindcă complicele nu are calitatea de a efectua acte cu caracter de executare în cazul faptei săvîrșite, contribuția sa rămîne, deci, activitate de sprijinire (este cazul infracțiunilor proprii, la care nu poate fi autor decît o persoană care are o anumită calitate, numai aceste persoane pot efectua acte de executare, cei care nu au această calitate nu fac decît să-i ajute).

Mai mult, pentru existența complicității nu este necesară o înțelegere prealabilă sau concomitentă, între autor și complice. Sub aspect subiectiv ce se cere ca respectivul complice

să fie cunoscut cu ceea ce urmărește autorul și să fie voit să-l ajute, dorind sau acceptând rezultatul infracțiunii la a crei săvârșire a contribuit (favorizat).

În speța discutată, s-a stabilit cu certitudine că inculpata D.Timoftei de comun acord cu toți foștii directori ai întreprinderii, prin promiterea dinainte că îi va favoriza, a îndeplinit ordine vădit ilegale emise de către ultimii, privind acordarea ajutoarelor materiale și premiilor conducerii și angajaților întreprinderii, în urma cărora a emis dispoziții de plată, astfel a contribuit la săvârșirea faptei de către directorii A.Duborvschi, N.Lungu și Gh.Iuteș.

Pe motivul dat se va respinge și afirmația recurenților, precum că instanța nu a motivat rolul inculpatei la săvârșirea infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu a lui A.Duborvschi, N.Lungu și Gh.Iuteș, de rînd ce instanța corect a constatat că rolul acesteia a fost de complice, fiindcă acțiunile sale au creat condițiile necesare, care au dat autorului posibilitatea de a săvârși infracțiunea.

Asupra argumentului, precum că actul de revizie nu poate constitui mijloc de probă, urmînd a fi exclus potrivit art.93 Cod de procedură penală, fiindcă ca probă poate servi doar raportul de expertiză și constatarea tehnico-științifică, Colegiul penal reține că, pe lîngă actele enumerate de avocat, pot servi ca mijloc de probă și alte documente dacă ele au fost dobîndite de organul de urmărire penală sau de altă parte în proces, cu respectarea prevederilor normelor procesual penale. La caz, efectuarea reviziei documentar tematice a fost dispusă de organul de urmărire penală în temeiul art.57 alin.(2) pct.8) Cod de procedură penală, în scopul acumulării probelor și constatarea circumstanțelor ce puteau avea importanță probatorie pentru cauza penală.

În continuare, cu referire la pretinsa încălcare a pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, instanța de recurs menționează următoarele.

Potrivit dispozițiilor art.7, 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținînd cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Pedeapsa este echitabilă cînd ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, și cînd este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de condamnat, cât și de alte persoane.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76-77 Cod penal.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește avînd în vedere persoana celui vinovat, iar limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sînt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii

săvârșite, care constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, s-au valorificat anume în această ordine, deoarece instanța de apel, reținând toate circumstanțele cauzei, și anume că infracțiunea de care a fost recunoscută vinovată D.Timofti, face parte din categoria celor grave, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de la 6 la 10 ani, caracteristica ei pozitivă, că anterior nu a fost trasă la răspundere penală, a ajuns la concluzia că acesteia urmează a-i fi stabilită pedeapsa minima de 6 ani închisoare prevăzută de sancțiunea normei penale incriminate, aceasta fiind una aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corijarea și reeducarea inculpatei, la formarea unei atitudini pozitive a acesteia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Cît privește temeiul invocat de recurent privind stabilirea unei pedepse cu aplicarea art.79 Cod penal, nu poate servi drept motiv de casare a hotărîrii judecătorești.

În acest aspect, Colegiul penal reține că art.79 Cod penal, permite stabilirea pedepsei sub limita minimă prevăzută de norma penală în baza căreia este încadrată infracțiunea, luîndu-se în considerație circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrșirea infracțiunii, de persoana și comportarea acestuia în timpul și după săvîrșirea infracțiunii.

Din sensul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind persoana infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor, ori a persoanei inculpatului.

Prin urmare, reieșind din actele cauzei, Colegiul penal atestă că instanța de apel nu a stabilit și nu reținut careva circumstanțe excepționale în seama inculpatei ce ar fi permis aplicarea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale de care a fost recunoscută vinovată ce ar justifica aplicarea dispozițiilor art.79 Cod penal, iar circumstanțele invocate în recurs, fac parte din categoria celor atenuante, care au fost reținute la stabilirea pedepsei de către instanța de apel, astfel că, pedeapsa aplicată inculpatei se încadrează în limita sancțiunii prevăzute de norma penală de care a fost recunoscută vinovată.

Referitor la restul argumentelor părții apărării, invocate la pct.8 al prezentei decizii, care țin de starea de fapt, precum că incorect au fost apreciate probele administrate în cauză, Colegiul penal le va respinge ca fiind inadmisibile, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu cetitudine vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate.

Mai mul, Colegiul conchide că, instanța de apel în hotărârea adoptată a realizat o justă interpretare și aplicare a reglementărilor incidente, decizia adoptată fiind legală, întemeiată și riguros argumentată, faptelor comise de inculpați li s-a dat o încadrare juridică corectă, motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal, pedeapsa fiind stabilită de instanță argumentat, luîndu-se în considerare prevederile legale ce reglementează acest aspect, deoarece instanța de apel, respectînd prevederile art.414 alin.(2¹) Cod de procedură penală, a examinat cauza penală fără careva abateri de la normele materiale și procedurale, corect apreciind circumstanțele de fapt și de drept sub toate aspectele, argumentîndu-și hotărîrea, care cuprinde motivele ce au stat la baza soluției adoptate, concluzie ce este susținută și de instanța de recurs.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului procurorului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Dezacordul autorilor recursurilor cu aprecierea acestora de către instanța de apel,

nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de către avocatul I.Gîlcă în numele inculpatei D.Timofti și inculpată, de avocatul P.Munteanu în numele inculpatului N.Lungu și inculpat, de avocatul V.Gafton în numele inculpatului Gh.Iuteș și inculpat, de avocatul Iu.Frunză în numele inculpatului A.Dubrovschi, care urmează a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii contestate.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de avocatul Gîlcă Ilie în numele inculpatei Timofti Dina și inculpata, avocatul Munteanu Petru în numele inculpatului Lungu Nicolae și inculpat, avocatul Gafton Vasile în numele inculpatului Iuteș Gheorghe și inculpat, avocatul Frunză Iurie în numele inculpatului Dubrovschi Anatolie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui Timofti Dina, Lungu Nicolae, Iuteș Gheorghe și Dubrovschi Anatolie, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 ianuarie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun